Do ảnh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (Từ microfilm Thư Viện Đại học Cornell)

NĂM THỨ NAM — Số 582 — Ngày thứ sáu 20 MAI 1937

HÃY HÚT THUỐC ĐIẾU HIỆU JOB

ĐÔNG-PHÁP-THỜI-BÁO

Le Courrier Indochinois

Tổng lý: NGUYỄN KIM ĐÍNH

MỘT TUẦN XUẤT BẢN 3 LẦN : NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

BẢO QUÁN 186, đường d'Espagne SAIGON

Dây thép nói (Téléphone) Số 324

GIÁ BÁN

Đông-Pháp		Ngoại-quốc	
Một năm	8 $ 00	Một năm	10 $ 00
Nửa năm	5 00	Nửa năm	6 00

Mua báo phải trả tiền trước

Thơ và mandat để gởi cho: M. NGUYỄN KIM-ĐÍNH

Rao bảo về việc buôn bán hay là việc gì xin thương nghị trước

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 6604

Tình hình trong nước

Từ khi cụ Phan-bội-Châu bị bắt rồi được tha, cụ Phan-châu-Trinh về nước rồi từ trần, đồng-bào trong bao nhiêu năm bấu thuốc tiên rưới tỉnh giấc ngủ mấy mươi năm, giực mình, mở mắt, thần thể nhẹ nhàng, tinh thần sáng suốt, biết mình bấy lâu bị ma dẫn lối bị quỉ đem đường, xô ngã vào hang sâu vực thẳm. Ngày nay ai em trong một nước không còn ghét bỏ nhau nữa, đã biết buộc giải đồng-tâm, kết giây đoàn thể, coi việc nước như việc nhà, cùng dìu dắt nhau đi vào con đường phải, con đường ấy là con đường gì? Tức là con đường ái-quốc vậy.

Hơn một năm nay, thấy đồng-bào xu-hướng vào việc nước; ai là người biết việc nước lại chẳng vui mừng! Thế thì tình hình trong nước hiện thời ra làm sao, chúng ta cũng nên để lòng xem xét và bàn luận cho biết.

Trung-Nam-Bắc cùng chung một nước, đáng lẽ thì ta phải xét chung các việc trong nước, nhưng vì tình thế trong ba kỳ có khác nhau, cho nên ta phải lấy tình thế khác nhau mà xét riêng từng chỗ.

Namkỳ có một ngày đáng kỷ-niệm nhứt là ngày 24 Mars 1926. Ngày ấy là ngày cụ Phan-châu-Trinh từ trần, ông Bùi-quang-Chiêu về nước và ông Nguyễn-an-Ninh bị bắt. Lại một ngày kỷ-niệm nữa là ngày 4 Avril 1926, ngày đám táng cụ Phan-châu-Trinh. Ai đã được chia buồn, chia vui, chia giận trong hai ngày đáng kỷ-niệm ấy lại không có lòng vui mừng, hy-vọng cho xứ Namkỳ ta? Vì lại dân-tâm dân khí xứ Namkỳ rất rõ rệt ra trong hai ngày ấy đã có nhiều ảnh hưởng đến Trung-Bắc hai kỳ ta lắm. Anh em Namkỳ cũng nên nhận lấy đó làm công mà anh em Trung-Bắc cũng nên nhận hai ngày ấy chung làm kỷ-niệm.

Từ hai ngày ấy đến bây giờ, đồng bào Namkỳ đã bước được nhiều bước vững vàng, chắc chắn không cần phải kể rõ. Vừa rồi làm lễ kỷ-niệm cụ Tây-hồ, cái cử chỉ, cái thái-độ lòng sung-bái nhà chí-sĩ của đồng-bào vẫn giữ được như ngày đưa đám cụ Ông Bùi-quang-Chiêu, trên được Chánh-phủ nể-vì dưới được quốc-dân kính mến. Đảng Lập-hiến càng đông, thuyết đề-huề càng thạnh, thì cái hy-vọng về tương lai của xứ Namkỳ không biết đến đâu là cùng. Ông Nguyễn-an-Ninh vì đồng-bào phải chịu lao-lung mấy tháng, nay được tha ra, ông cũng không vì oai quyền mà chịu bó tay, thối chí, ông thở nguyền trước sao sau vậy, chí một lòng vì nước mà dìu dắt lấy anh em. Ông biết rằng có nói mà không làm là vô ích, nên bữa làm lễ kỷ-niệm cụ Phan, ông có nói: « Nói nhiều rồi, vô ích, bây giờ ta chỉ làm thôi, không them nói nữa! » Như lời ông Ninh nói, thì quốc dân Namkỳ đối với ông Ninh sốn nhiều hy-vọng lắm. Namkỳ tình hình đại lược như thế là xong xin nói qua Bắc kỳ.

Bắc-kỳ không có đăng phải nào như Namkỳ, ở Bắc thuở nay có tiếng tăm về chánh-trị nhứt là ông Phạm-Quỳnh. Trên mười năm nay ông theo cái chánh sách khai hoá của quan Albert Sarraut, lập nên Nam-phong tạp chí, dạy dân về đường văn-hoá, nghĩa là ông dạy đồng-bào phải tin ở lòng thành thực khai khóa của Chánh-phủ bảo hộ, hết lòng với Mẫu-quốc để nhờ Mẫu-quốc dạy-dỗ cho, dìu-dắt cho cùng lên cõi văn-minh tấn hoá. Ông Phạm-Quỳnh xướng ra cái vấn-đề văn-hoá, quốc dân phụ họa cùng đông; tuy rằng trên con đường chánh-trị ông có xoay trở nhiều phen, trước ông theo về « Cổ nghĩa Quân trị », tán tụng quân vương, khuyên khích quan lại gần đây vì trình độ quốc dân, ông lại có ý thiên về « Chủ-nghĩa Dân-trị », song cũng không ra ngoài vấn-đề văn-hoá của ông đã đề xướng. Từ khi hai cụ Phan về nước, lòng dân nhờ là phái thanh niên học thức đã thoát ra ngoài vòng văn-hoá của ông Quỳnh, xu hướng về đường Chánh-trị, cho nên cái thế lực « văn hoá » của ông vì đó mà sa sút nhiều. Ngoài cái chủ-nghĩa của ông Quỳnh ra, không có đảng nào như đảng Lập-hiến và đảng Thanh-niên ở Namkỳ, chỉ có một hai nhà chí-sĩ lẻ thành, tuy không xướng-lập lên đảng phái đàng hoàng những mục-đích là cổ-động quốc-dân về tinh đoàn-thể nghĩa hiệp-quần, hiện nay đồng-bào nhờ thế mà tỉnh táo, mạnh-mẽ, đi đứng vững-vàng, chắc chắn hơn trước. Tình hình Bắc-kỳ đại để như thế, xin xét qua Trung-kỳ.

Trung kỳ hiện nay có hai nhân vật trọng yếu, quốc dân rất tin phục là cụ Phan-bội-Châu và cụ Hoàng-thúc-Kháng. Cụ Phan được tha, Chánh-phủ đem về ở Huế là nơi không khí chuyên chế bao bọc cả xứ Trung kỳ. Cụ về Huế, quốc-dân có kẻ đa tâm sợ Cụ mình giả sức yếu không may hớp phải cái không khí kia, ấy cũng vì lòng lo của quốc-dân thành ra sợ như thế, nhưng không, cái hơi độc kia không thể bao bọc được mình cụ, mà chính Cụ là một trận mưa xuân mát mẻ đã rưới tan đám mây mù độc ở xứ Trung-kỳ vậy. Cụ đối với Chánh-phủ bảo-hộ và Nam-triều như người đi đường, chẳng có quan hệ, mật thiết gì cả, nhưng đối với quốc-dân rất là hết lòng hay vì. Cụ lập thư-viện ở nhà riêng cho đồng bào lui tới đọc sách nói chuyện, ngày đêm chuyên lo về việc làm sách, viết báo để khuyên dạy quốc dân biết nghĩa hiệp quần, ái-quốc, khi hăng rang thì Cụ đi làng nhậy làng sợ đến thuyết cho các hương thôn bỏ những tệ tục hủ hại, cải lương hương chánh, nhứt là chăm lo việc học cho con em bình dân ở chỗ quê mùa rẫy bái. Cụ dạy dỗ quốc dân một cách ôn tồn, tha thiết mà cái tư-tưởng của cụ đã chôn sâu, bắm chặc vào tâm não người ta không gì bằng. Cụ Sào-Nam thật là cứu tinh, phúc tinh của xứ Trung-kỳ vậy, của nước Việt-Nam vậy.

Ra trực tiếp, đối đãi với Chánh-phủ Trung-kỳ thì có cụ Hoàng-thúc-Kháng là người đứng đầu nhơn-dân phát-biểu việc Xem mặt việc bàu cử Cụ ra làm đại-biểu thì rõ lòng dân tin phục Cụ là đường nào. Cụ là người đứng mũi chịu sào, đối với quốc-dân hết sức bình vực quyền lợi, đối với Chánh-phủ, rất là cương cỏi, hẳn hòi. Cái trách nhiệm của Cụ thật là nặng nề to-tát vậy.

Ở Trung-kỳ bây giờ có nhiều việc ta nên chú ý. Nữ Trung-kỳ là một xứ xưa nay vẫn chịu dưới quyền vua chúa chuyên chế, quan lại tàn hại, như đã đã dầu, không sao dậy nổi, trong vài năm nay một là vì cái trào lưu ở ngoài kích thích, hai vì một hai việc xảy ra trong nước có ảnh hưởng đến đáp tâm đồng-bào bị cái sách quân chủ ràng buộc đã lâu, nay hiểu được cái nghĩa dân quyền, dân chủ đã làm nên hạnh phúc cho các dân tộc trên thế giới, thế tất phải có một lúc ôn ào như hiện thời ở Trung-kỳ vậy. Cái tiếng ồn-ào ấy là do ở sức chuyên chế và sức cách-mạng hai bên xung đột mà sanh ra vậy. Thầy Đại-pháp bảo hộ ta là một nước cộng-hòa dân chủ trước kia đã mấy phen thấy sự xung đột ấy rồi, không cho sự xung đột ấy đủ làm lo sợ. Nhưng nước Pháp sở dĩ không muốn cái tiếng ồn-ào kia trở nên to lớn, dử dội là sợ lỡi xúc cũ với nhà Nguyễn ta và muốn một thế nào, sự có hại đến cuộc trị-an ở xứ bảo-hộ.

Ở Trung-kỳ chỉ có mấy việc như là: vụ học sanh bãi khóa, vụ đóng Đốc-học không coi học trò như con em, chế độ trong trường không sửa đổi: một bọn học sanh không có chỗ học phải lìm đường ra ngoài, muốn qua ngồi Văn-Nam phải bị bắt vô, một số người học thức nhiễm cái tư-tưởng cách-mạng nước Pháp, nói to lên mấy câu dân-quyền dân-chủ; chỉ có bao nhiêu việc ồn-ào đó mà hai chánh-phủ đã đem lòng lo sợ, nên đối đãi với dân gian có ý nghiêm khắc. Lo thì lo thế, sợ thì sợ thế, chớ dân Annam một lòng tin cậy ở cái chánh sách quảng-đại của Chánh-phủ, vì lại yếu ớt, ươn hèn có làm gì phiền chánh-phủ cho đến phải lo sợ!

Vừa rồi quan-quyền Toàn Quyền Pasquier đi qua Huế, ông nghị-trưởng Hoàng-thúc-Kháng và mấy ông đại-biểu đến yết-kiến, nghi có đủ lời phiền nhân dân Trung-kỳ gần đây có nhiều việc không tốt và ngài đáp rằng: « Nếu dân có xảy ra việc gì bạo-động thì e chánh phủ phải dùng đến võ lực. »

Ôi! Dân Annam đã làm việc gì trái ý chánh-phủ đâu mà chánh-phủ sẽ có ngày dùng đến võ-lực? Cứ như lời ông Nghị trưởng trả lời với quan quyền Toàn-quyền thì chánh-phủ gần đây đối đãi với dân nghiêm khắc quá những việc mà chánh-phủ gọi là bạo-động. Nếu một mai chánh-phủ lại lấy võ-lực mà đối đãi dân thì còn nghiêm khắc là dường nào! thế chả oan cho dân lương thiện sẵng lòng tin cậy ở chánh-phủ lắm sao? Vậy từ đây xin chánh-phủ phải tùy theo cái trình độ tiến-hóa của quốc-dân Annam mà đối đãi một cách vừa phải cho yên lòng dân, thì dân nào có gây ra những việc ồn-ào trong nước để chánh-phủ phải dùng đến võ lực như quan-quyền Toàn-quyền đã nói. Lòng dân nước nào dân cho hèn yếu đến đâu cũng là một khối lửa hễ gặp luồng gió mạnh thổi vào thì đó hăng lên ngay; nếu không dùng nước mà tưới tắt, lại lấy dầu mà pha thêm; ngọn lửa càng cao, thì cái hỏa tai kia tránh sao cho khỏi?

Kể qua tình hình trong nước ta ngày nay, xem xét trước sau, không thấy đều gì làm cho Chánh-phủ phải để ý lo, dân-gian phải đem lòng sợ; chẳng qua đó là một hai việc cỏn con ta thường thấy xảy ra trong lịch-sử các nước lân ngày bị đè-nén dưới quyền chuyên-chế. Nếu Chánh-phủ không vì « lửa đỏ bỏ dầu thêm » thì cái « ngọn lửa lòng » của dân Việt Nam không lẽ bốc cao lên vun-vụt. Chánh-phủ không tin dân, cho là dân muốn làm cách-mạng, muốn phản đối Chánh-phủ. Xem tình hình trong nước, thần dân chỉ yên cần Chánh-phủ cho những người trí-thức trong nước được rộng quyền tham dự việc nước, quốc dân được hưởng ít nhiều tự-do cần-thiết cho sự sanh-hoạt trong xã hội nhân-loại, nhứt là khạo-khát Chánh-phủ cải lương việc bực hoàn toàn, cho thích hiệp với trình độ của dân ngày nay vậy.

Nhân xét đến tình hình trong nước mà tác-giả đã nói ra một vài ý-kiến trong bài này, xin đem bày tỏ cùng chánh-phủ, mười lượng Chánh-phủ thể lòng mong-mỏi của chúng dân lấy cái tình thấy trò thân-ái mấy mươi năm mà đối-đãi, khuyên-răn, dạy-dỗ, thì cái công ơn khai-hóa của nước Pháp, người Nam không bao giờ quên, mà không thể nào nói ra những sự ồn-ào làm rối rắm cho cuộc trị an của Bảo-hộ.

NGHĨA PHONG: — B Q C.

Thơ tín

Kính cùng ông Mạnh-tường-Trị, Maison Annam Mocay.

Tôi đã nhận được cái mandat 60$15 của Ngài và đã gạo số tiền ấy lại cho ông Vương rồi. Trong số báo trước tôi đã có viết bài nói về việc ấy và có lục đăng cả những tên của ngài đã biên trong thơ, song rất bài ấy ra không đặng. Xin thưa ngài rõ.

B. T. M.

Pháp-Quốc Cách-mạng lược-sử

Mười năm 1789-1799

3° — Lập-pháp hội-nghị (Assemblée législative)

Sau khi đã soạn xong hiến-pháp thì hội nghị hiến pháp giải-tán, để cho hội-nghị Lập pháp lên thay quyền ngày 1er Octobre 1791. Những luật pháp của Hội-Lập-pháp đã soạn ra để buộc tội bọn qui tộc xuất-ngoại (les émigrés) và bọn mục-sư phản-kháng (les prêtres réfractaires) thì vua Louis 16 không chịu chuẩn-hứa. Đến năm 1792 thì hội-nghị Lập pháp tuyên chiến với nước Áo, vì cớ nước Áo (Autriche) binh vực và phù trợ cho bọn Qui-tộc xuất-ngoại. Ngày 10 Août 1792, dân kéo nhau tới đánh lấy cung Tuy ri (Tuileries) là chỗ vương-phủ (1) nước Pháp hồi bấy giờ, bởi vì dân quyết một lòng hoàng cho vua rằng có mật-thông với ngoại quốc để mưu đồ việc phản động. Vua, hoàng-hậu và hoàng-tử đều bị áp điệu tới giam ở cung La Tăng-bạ-la (le temple).

Rồi đó, mấy nước ngoài cùng nhau liên-hợp kéo binh đến cùng thành lược địa làm cho nước Pháp khốn đốn biết bao! Trong các ngục tù Paris nhốt đầy những dân ông và đàn bà bị ngờ không theo cách mạng; bấy giờ người ta gọi bọn ấy là bọn hiềm-nghi (les suspects). Những người trong đảng cách-mạng ngờ thường cũng muốn của nước đã trước phải làm cho bọn bảo-hoàng (2) (les royalistes) phải một phen mất vía mới được. Cho nên từ ngày mồng 2 đến ngày mồng 5 Septembre, bọn cách mạng kéo nhau từng lũ sẵn vào trong các ngục, giả đã nói rằng đến xử bọn ngục tù, rồi nhơn dịp bắt tù ra mà giết cản hết cả. Cái cảnh-tượng của mấy ngày đó thật là thê thảm vô cùng! Cái vụ đồ sát tháng Septembre (les mas sacres de septembre) nầy thật là tân-nhẫn vô hạn, khiến mỗi khi ta nhắc tới mà sốn ốc, thà rùng mình!..

May thay! may nhờ trận thắng ở Van my (Valmy) ngày 20 sep tembre 1792, mà tướng Kên-lếc man (Kellerman) lui được quân đông-minh của hai nước Đức, Áo. Từ đó vỡ đi mà làm sông cách mạng mới lan dần sang nước Bên-rlt (Belgique) qua bên kia sông Ranh (Rhin) lần lần đến hai quận Xa-voa (Savoie) và Ni xờ (Nice).

Sau khi ngăn vua đã chách-lạch rồi thì hội-nghị lập-pháp (Assemblée législative) mới ly-tán. Hội-nghị ấy hiệp lại trước sau được 18 tháng trời. Khi hội nghị Lập Pháp ly tán thì một hội nghị lập hiến khác lên thay quyền: tên là Quốc-nước hội-nghị (convention nationale).

4° — Quốc-ước Hội-nghị (La Convention nationale)

Hội-nghị quốc-ước lên thay hội nghị lập pháp ngày 20 septembre 1792. Liền sang ngày hôm sau thì hội-nghị Quốc-ước xướng lập Dân quốc (la République). Lại đến ngày 21 Janvier 1793 thì xử án vua Louis 16, buộc tội âm mưu phản quốc, kết phải tử hình.

Nghe tin vua Louis 16 bị xử tử rồi các nước bên hiệp nhau lại mà đánh Pháp. Ngay lúc bấy giờ trong nước phái bảo hoàng (les royalistes) cũng dùng dằng dậy loạn ở quận Vầng đê (Vendée). Oi nội công ngoại kích, thế nước mà đến thế, nghỉ cũng chông chanh lắm nhỉ! Hội nghị Quốc-ước liền lo tổ-chức quân đội, tuyển mộ đến ba vạn quân, lại lập ra tòa « cách-mạng thẩm phán » (Un tribunal révolutionnaire) để xử tội những kẻ bị ngờ vực trăng hoàn nghinh Dân-quốc; lập hội-đồng « công-an ủy-viên » (le comité du salut public), có quyền được coi hết võ luận việc gì mà có lợi cho nước, khả dĩ cứu thì cứ được tiện-nghi thi hành.

Bạo-chánh thời đại (La Terreur). — Bấy giờ người chưn đầu hội công-an ủy-viên là Rô bết-bi e (Robespierre). Rô bết bi e muốn dùng những phương-pháp hà khắc để làm cho phải bão hoàng phải kháng khiếp. Bao nhiêu những kẻ bị hiềm-nghi rằng không hoan nghinh Cách-mạng đều bị tù hết, rồi dẫn tới xử ở tòa Cách mạng thẩm phán (le tribunal révolutionnaire). Ngày nào cũng thấy chở cả xe nọ xe kia người tù đi tới sở máy chém (guillotine).

(Còn nữa)

BÙI-THẾ-MỸ

Lễ Lạc-Thành

Chi-nghánh Hội Khuyến-Văn ở An-Lãi (Bêntre)

Ngày chúa-nhựt 15 Mai rồi đây, đúng 6 giờ chiều, chi-nghánh hội Khuyến-Văn ở An Lãi (Bêntre) có làm lễ khai hội. Viên quan quí chức trong tỗng lãng, và các hội-viên đều tề tựu đủ mặt, tính lối 200 vị. Trong số ấy, chúng tôi thấy có quí ông Lâm-ngọc-Chương, Huyện-hàm, chánh-tổng Bảo-An; ông Đặng-tường-Hưng, cựu Hội-đồng địa hạt, Nguyễn-thanh-Trà điền-chủ ở Mỏ-cày văn văn... và nhiều ông khác không thể kể tên cho hết.

Hội chánh Saigon có phái quí ông Bùi-quang-Chiêu, Chánh Hội-trưởng, Nguyễn-khắc-Nương, Hội-đồng Thành-phố, Trần-quang-Nghiêm, Thương-gia Saigon, thay mặt cho Hội chánh để đến dự cuộc khai hội ấy. Còn hội quận Bêntre thì phái quí ông Lê-văn-Sĩ, Điền-chủ, Võ-văn Thương-gia, Nguyễn-văn-Nhân, Thương-gia, Nguyễn-tất-Đạt và Nguyễn-văn-Vinh vân vân thay mặt cho hội ngành Bêntre đến dự lễ.

Khi ai nấy an tọa rồi thì cố quí ông Nguyễn-thanh-Trà, thay mặt cho hội An-Lãi, Nguyễn-văn-Vinh, Giáo-tập tại trường tỉnh Bêntre, Đinh-tấn-Yên, thay mặt cho hội Đinh-thủy, Phạm-văn-Điểu, thay mặt cho hội Thành-hòa, Bảo công-Khá, Hội-đồng địa-hạt Minh-Trị, Lê văn-Sĩ, Nghiệp chủ ở tại Tân-hưng, bước ra cho mấy bài diễn-văn rất đúng đắng, nói về sự lợi ích của hội Khuyến-Văn, đến được cử-tọa hoan-nghinh lắm. (Bổn-báo xin đăng một đôi bài, vì thiếu chỗ nên không thể đăng cho hết được.)

Kế đó ông Bùi-quang-Chiêu liền chúc mừng cho hội mới thành lập và khuyến việc học tập. Ngài nói: « Người đời không phải chỉ học tại trường mà thông-minh được, phải học lẫn với nhau, ấy là học hữu đó. Mục đích hội Khuyến-văn là phổ thông học-thức cho toàn cả quốc-dân. Bởi vậy hội chi nghánh càng nhiều chứng nào thì càng hay càng quí chứng nầy. Hiện nay các ngài có cái trách nhậm lo cho con cháu các ngài mà các ngài tưởng cũng nên chiếu cố đến đoàn em chân nhà nghèo không tiền ăn học, ấy chẳng những là các ngài thi ơn với chúng nó, mà ấy là các ngài giúp ích cho đồng-bào, cho xứ sở đó vậy ».

Người Annam ở Hướng cảng

Bổn báo tiếp được bức thơ sau nầy của hội Annam Thân Ái ở Hướng cảng gởi về, xin ý nguyên văn đăng báo để công đồng lãm:

Kính trình qui báo,

Độ thượng tuần tháng tư tây vừa rồi, mấy tờ báo nước nhà có nói về đoàn thể người Việt-nam ta ở bên Hướng-cảng nầy; nhưng trong đó có mấy điều khuyết-điểm, vậy xin quí báo làm ơn đăng giùm mấy lời sau nầy, bổn-hội lấy làm cảm ơn lắm.

Hội « Hướng-cảng Annam Thân Ái » chúng tôi vốn đã lập nên từ năm 1916, do lòng nhiệt thành bậc ái của mấy ông sáng lập hội-viên. Những được mấy năm, các viên trong Uỷ-Hội Quản-Trị phải đi xa vắng, nên tình-hình hành-động và sắp đặt trong Hội có vẻ trễ-nải lãnh đạm.

Kể đến đầu năm nay, các đồng bào ta bên nầy vì tình thân ái, theo nghĩa hợp-quần, muốn tu bổ lại công việc trong hội, nên ba ông N. V. Nguyên N. V. Hiền và N. V. Tường đã đứng lên tổ chức việc đó. Vậy hôm ngày 27 tháng hai tây, chúng tôi đã nhóm Đại-hội đồng tại nhà ông thủ quỹ hội là ông Trịnh-xuân-Đức, để bầu bàn Uỷ hội Quản-trị năm 1927 và công nhận điều-lệ Hội mà các ông đứng lên tổ-chức cuộc tu-bổ việc hội đã sửa đổi lại.

Các ông được vào bàn Uỷ Hội Quản-trị hôm đó, xin kể như sau nầy.

Hội-Trưởng: Ông Trịnh-xuân-Đức

Chủ-Tịch : « Nguyễn-tấn-Nguyên

Thơ-Ký : « Nguyễn-văn-Tường

Thủ-Quỹ : « Nguyễn-văn-Hiền

Nghị viên : Trần-văn-Hoành, Lưu-Khôn, Phạm-an-Len, Đinh-đắc-Phùng, Hoàng-ngọc-Thái

Hội chúng tôi dựng lên mục-đích là để kết giây liên-lạc, mối đồng tâm, giúp đỡ nhau trong khi cố-biến nơi đất khách quê người: vậy nên hội-viên trong Hội, không những là các anh-em, chị em đồng-bào ta trú ngụ tại Hướng-Cảng mà thôi, Hội lại mời các vị nào đi qua nơi khách địa nầy vào nữa.

Ngoài cái nghĩa « Nhiều-điều phủ lấy giá gương » của người minh bên nầy, bổn-hội lại mong giúp đồng-bào khoán-trương sự thương mãi của ta ở ngoại quốc. Vậy nhân tiện bổn hội xin ngỏ lời cùng chư vị đồng bang ta, ngài nào muốn hỏi han điều gì về đường buôn bán ở bên nầy bổn hội sẽ vui lòng mà trả lời.

Ngài nào muốn biết những việc gì khác ở Hướng-Cảng, bổn-hội cũng sẵn lòng hết sức hồi giúm.

Các thơ từ xin gởi cho Ông N. V. Tường thơ-ký Hội, hộp thơ số 237 (Cho được tiện việc nhà « giây thép » xin các ngài để phong bì như sau nầy: *Mr. N. Van Tuong s/c Post Office Box N° 237 Hongkong*)

Cũng nhơn tiện đây bổn hội xin cảm ơn các ngài đã có hảo-tâm giúp Hội. « Hướng-Cảng Annam Tuân-Ái Hội » lai cáo

Ông Bùi-quang Chiêu dứt lời ai nấy đều vỗ tay tỏ tình vui vẻ lắm. Lúc ấy ngồi đường chật nứt: người đi xem, trong hội-quán và đa quan quới chức; chuyện trò thân thiết: cho đến khuya mới từ giã nhau mà lui gót.

Tiện đây chúng tôi cũng ước ao các tỉnh khác bây nói gương các hội Khuyến-Văn đã thành lập rồi đó mà lần lần dựng nên những chi nghánh để dạy dỗ khuyên bảo lẫn nhau mà giúp ích c o đồng-bào xứ sở và cũng để trợ-lực cho hội chánh Saigon để bề thi-thố trong những cuộc: « Khai dân trí, tiến dân đức vậy. »

(Đã tới số đăng mấy bài diễn-văn trong lễ nầy.)

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

Cáo bạch

Bổn-báo chủ-nhơn đã lập thành một sở nhà in để hiệu là nhà-in ĐÔNG-PHÁP làm đủ công chuyện như là: in thơ, tuồng, truyện, các thứ sổ bộ sách vở, thiếp cưới hỉ, thiếp quan hôn tang tế; khắc con dấu đồng, chạm hình về và đem hình chụp vào khuôn kẽm, công việc làm rất mau lẹ mà giá lại nhẹ hơn các nơi là vì nhờ bổn-báo chủ-nhơn lập tại tế-xá ở Gia-định, tiền phố, tiền đất tiền nước khỏi tốn nên mới có thể làm rẻ.

Vậy trong 10 ngày độc-giả yêu quí của bổn-báo ông mô có cần dùng in mấy chi xin cứ do nơi báo-quán ĐÔNG-PHÁP THỜI BÁO 186 rue d'Espagne Saigon.

Tiểu-thuyết mới xuất bản

«1° Hai mươi năm lao lực»

Tiểu thuyết nầy tả lòng người đời giả. Bìa dày có hình đẹp, 1 bộ 2 quyển, mỗi quyển trăm trương giá là 0 $ 50.

2° Vì nước hoa rơi giá 0$40

3° Việt-nam Anh-kiệt trọn bộ 2 quyển mỗi quyển giá 0$40.

2 thứ nầy có thể đánh tình người mình.

Ai muốn mua sỉ mua lẻ do nơi M. Phạm minh-Kiên N 273 rue d'Espagne Saigon, cùng nhà báo Đông Pháp và các nhà bán sách.

Chắc qui-ngài đều biết

Hiệu Á L'Aurore kể nghiệp cho ông Richaud làm đại-lý giày Tây hiệu «ông Cọp» là một hiệu giày bền chắc có danh khắp cả hoàn cầu mười mấy năm dư.

Còn nói gì những đồ ăn mặc thì có đâu bán đủ mà tốt bằng hiệu nầy, nếu quí ngài muốn mua về xài, hay là bán lại cứ do nơi đây mà thương nghị, thì người mua xài sẽ đặng vừa lòng, người mua về bán lại có lời mau, lại có danh bán đồ tốt.

Hiệu Á L'Aurore có đánh trữ đĩa hát bộ Quảng-Lạc hiệu Victor bán sỉ khắp lục-châu, kỷ nầy lại có thêm 7.000 nữa, muốn sỉ về bán lại cho hay sớm kẻo trễ, sáu tháng mới có một kỳ.

Quí ngài muốn mua đồ ăn mặc như là: giầy tây hiệu «Ông Cọp» nón nỉ hiệu «Mossant», nón velours bord large, nón casque bằng liège, chemise, Pyjama, Régate, nœud, giày caoouchouc hiệu Huê-kỳ vân vân, muốn khỏi sự thiệt hại về đồ không chắc, thì cứ do nơi đây ắt sẽ đặng vừa lòng.

Thơ và mandat gởi cho
M. PHAN-THÀNH-BIỆN
Directeur Propriétaire
maison Á L'Aurore
Boulevard Bonnard Saigon

Office
immobilier et commercial
Cơ-quan bất động sản và thương-mãi
94 rue d'Ormay, Saigon

MUỐN BÁN: Gần Bịtrung 500 mẫu đất để trồng cafe, vương giống và đồ khai dụng bịp tốt.

MUỐN BÁN: Một xưởng làm [illegible] kẹo có đủ đồ phụ tùng.

MUỐN BÁN 17 căn phố và nhiều phố khác cho người phương tây và người bổn xứ.

NGƯỜI TA HỎI MUA: Gần Gia-định 10.000 thước vườn cất. Ai có đem bán.

NHIỀU NGƯỜI MUỐN HỎI MUA Đất tại châu thành từ 500 tới 1000 thước vườn.

MUỐN BÁN: Lối 1.000 mẫu đất để trồng tỉa, đất ở nhằm nơi cao ráo.

MUỐN BÁN: Đất để trồng tỉa, dịp ít có đất ở chỗ thị tứ.

Ai muốn mua hoặc bán, xin do nơi phòng lãnh việc số 94 đường d'Ormay Saigon.

La Cochinchine Foncière
Môn bài số 91, đường Pellerin, Saigon

Điện thoại số 663

Quản-lý: ông Roger DUZAN, Cựu Đốc phủ coi về việc khẩn và mua đất Quốc-gia tại dinh Hiệp-Lý Nam Kỳ.

Phòng văn tra cứu về việc khẩn đất quốc gia ở xứ Nam-Kỳ: khẩn khỏi tốn tiền, thuận mái cùng xin phát mãi và xin giấy quản-nghiệp.

Đo đất và vẽ họa đồ.

Một lời khuyên

Trông đồng bang ta nếu ai muốn mua hột xoàn nên đến tiệm M. François Sự 76 Rue Vannier (chợ-cũ) Saigon) là người Annam thành thật đáng tin cậy lắm, và sẽ được hột tốt mà nghe lại giá rẻ hơn các chỗ.

Lời rao cần kíp

Tôi là Lâm-quang-Tỷ ở tại Vĩnh-trạch (Bạcliêu) kính cùng thân bằng quí hữu trong lục-châu rõ, người đàn bà tên Nguyễn-thị-Ớt, bấy lâu nay làm bậu bạn với tôi, chớ không phải là vợ chồng đủ theo luật pháp.

Bởi vậy nên tôi không nhìn biết tới nợ nần của nó vay hồi riêng và cũng không nhìn biết nó và cả: công việc của nó làm

Nay kính
Lâm-quang-Tỷ

Lời bố cáo

Kính trình cùng chư quí vị trong lục châu rõ, vợ chồng tôi có sanh hai đứa con trai, 1er Mai-văn-Dương đặt Đạng 29 tuổi, 2e Mai-văn-Đại 25 tuổi, hai đứa nó không tùng cha mẹ không lo làm ăn, cứ theo anh em chúng bạn hoang đàng rượu trà hút nha phiến vay mượn bạc tiền xài phí cờ bạc vợ chồng tôi đã trả nợ cho nó mấy câm nay quá phần ăn của chúng nó.

Vợ chồng tôi có đến toà làm tờ từ hai đứa nó, không nhình nó là con.

Ai có cho nó vay mượn bạc tiền thì đòi nó, vợ chồng tôi không biết tới.

Tan-xuan le 5 Mai 1927

Mme et M. Mai-văn-Hộ
Huyện honoraire de Bảo thuận
Rentre

Mới vô tới

Ở Bắckỳ mới gởi vô cho bổn hiệu 8.000 (tám ngàn) đĩa hát bội «QUẢNG-LẠC» hiệu Victor, quí khách chọn lựa thứ nào cũng có.

Ở Namkỳ có một mình bổn hiệu làm đại-lý đĩa hát ấy mà thôi, vậy quí khách có cần dùng xin đến ngay hiệu:

A. L'Aurore
Boulevard Bonnard Saigon
PHAN-THÀNH-BIỆN
Propriétaire

Mới xuất bản

«NGHĨA-BỘ MINH OAN» của ông Lê-văn-Tiếng trước tác, tuồng nầy diễn theo truyện «ANH-HÙNG-NÃO» lúc Từ-phước-Lộc minh oan cho chủ là Từ-văn-Bình.

Có bán lẻ khắp nơi, mỗi cuốn giá: 0$50

Bán sỉ tại Madame Lê-thị-Hiếu, 98 rue de Louvain, SAIGON.

Tuồng KHƯƠNG-HẬU THỌ OAN đương sắp chứ.

ÉCOLE CENTRALE
De Dactylographie-Comptabilité Pratique - Sténographie
18, rue Thomson — Dakao-Saigon

Bổn-trường dạy các học-sanh về máy viết, bút toán và viết tắt. Có những giáo sư trường cao đẳng Hanoi dạy dỗ học-sanh. Học trong ba tháng thì trở nên người thơ ký giỏi dắn và người buôn bán thông thạo và lanh lợi.

Bổn-trường mỗi ngày đều có dạy ban đêm từ 7 giờ đến 9 giờ và học-sanh muốn học khoa nào cũng đặng. *Bổn trường có lập hai lớp đàng dạy rõng chữ Langsa không ăn tiền.*

Những học-sanh ở xa thì Bổn-trường ăn cần lo lắm có chỗ ở tử tế và ăn uống kỹ càng.

Học trong ba tháng rành rẽ rồi thì Bổn-trường lo mà kiếm giùm chỗ làm việc và điều dắc đến nơi.

Thơ và đây thép xin gởi thẳng cho:
Monsieur BUI-NGỌC-THỤ
22, Rue Thomson-Saigon

Nếu chư quí vị muốn đặng một cái đồng hồ kiểu rất xinh đẹp, máy chạy rất đúng giá lại rẻ thì chư quí vị kiếm cho đặng thứ đồng hiệu «Eberhard» có bán tại hãng.

L. Caffort
à Saigon và Nam-van

Tại hãng nầy cũng có nhiều kiểu đồng hồ khác rất tốt bằng vàng và bằng xi-vàng, cũng có thứ bằng bạc pha lộn vàng thiệt lãng và bóng lắm.

Xin mời chư quí vị dời gót lại hãng chọn lựa chắc sẽ đặng vừa ý.

Tốt quá, đáng xem ! ! !

Tiệm bán thủy xoàn hiệu con rồng vàng
CỦA ÔNG
J. GIUNTOLI
135 Rue Catinat Saigon

Tiệm bán thủy xoàn của ông J. Giuntoli đã lập ra trên hai mươi năm nay, quí ông quí bà trong lục châu ai ai cũng đều biết rõ, thiệt là một nhà buôn lớn đáng cho đồng bào tin cậy.

Mỗi kỳ tàu bên Pháp qua đều có đủ thứ nước hột xoàn và đủ mỗi hột thứ ba hột nhận cả rá từ mười lăm carats tới ba chục carats tốt chẳng đâu bì kịp, nên ông J. Giuntoli kính mời quí ông quí bà đến xem trước khi tới mấy tiệm khác thì sẽ biết giá rẻ thế nào và chắc quí ông quí bà sẽ vừa lòng mà chọn lựa.

Bijouterie Parisienne
J. GIUNTOLI

QUINQUINA COUSIN

Ce tonique préparé avec des vins de toute première qualité, est un apéritif puissant et un reconstituant de premier ordre

Son emploi régulier redonne force et énergie aux personnes affaiblies et entretient la santé chez les bien portants.

Ce VIN n'est pas un médicament

SEULS AGENTS POUR L'INDO-CHINE
Lucien BERTHET & Cie
SAIGON

Thứ bổ sức nầy làm bằng rượu tốt nhứt là một món khai vị mạnh và một món thuốc bổ nhứt hạng.

Dùng nó thường thì những người yếu đuối được mạnh giạng và có sức lực và người mạnh giỏi thì dụng thêm bổ khỏe.

Rượu nầy không phải là một vị thuốc

Áo caoutchouc bận mưa và gabardine bận lạnh

	Prix fixe	Caoutchouc một lớp				Caoutchouc 2 lớp lót sọc rằng vuôn				Gabardine 2 lớp lót sọc rằng vuôn			
		N° 300	N° 250	N° 100		N° 600	N° 500	N° 450	N° 400	N° 700	N° 750	N° 765	N° 800
Con nít	(0m.70 (0m.80 (0m.90	9 $ 50	8 $ 40 6 70 9 00	7 $ 50 8 00	Thường hạng		13 $ 50		10 $ 50				
Người thấp	(0m.90 (0m.95	10 50 11 00	9 70 10 50	9 10 9 40		19 $ 00 20 00	15 00	12 $ 00 13 50	11 50 12 50			17 $ 00	17 $ 50
Người trung	(1m.00	11 50	11 00	9 70		20 50		14 20	13 00			17 50	18 00
Người cao	(1m.05 (1m.10	12 50 13 00	12 50	10 00		21 50 22 50		14 70 15 50		18 00	17 $ 50 18 00	18 60 19 20	18 50 19 20

Mới lại 150 cái đồng hồ treo, để bán thật tốt đủ kiểu đủ màu, không hiệu nào có nhiều như đây và giá phải rẻ hơn các nơi.

Bán tại hiệu: **Tran-quang-Xuân**
158 rue d'Espagne SAIGON

NOTA: Vị nào mua xin đo bề cao của mình cho chắc vô cho biết người mập, ốm thì Bổn-hiệu sẽ lựa cỡ cho vừa.

Kể sơ ít món hàng

Bảo đồ bởi tốc hiệu CLODION số 0,	2 $ 20
— d. — Le Coiffeur số 0,	2 10
— d. — Dalila số 0,	2 80
— d. — L'Avenir số 0,	3 00
ÁO MƯA 2 lớp, lót cao su	9 00
— d. — thứ tốt hơn	10 00
3 lớp, bằng laine cachemire trong lót rằng:	18 00
3 lớp, bằng laine pure, trong lót rằng:	25 00

Phan-Quan
57, rue Catinat, Saigon

Giây thép nói số 505

N. B. Áo mưa lớn có nhỏ có đủ cỡ, có mua xin cho biết thước tắt. Bán sỉ giá rẻ.

RÈ THIỆT RẺ

NỈ ĐEN thiệt mỏng và thiệt mước, để may áo dài cho đờn bà và đờn ông. *Giá 8 $ 00 một đo*

mưa ! mưa!

Có ÁO MƯA đờn bà bằng saten đủ màu lót cao-su nhẹ nhàn và thiệt đẹp (*ở riêng cho đờn bà Annam*).

ÁO MƯA đờn ông, ÁO LẠNH, ÁO ĐI XE MÁY có mũ đội đầu, nhiều cỡ, nhiều thứ, giá nào cũng có.

Bán sỉ và bán lẻ tại hiệu
— NGUYỄN-VĂN-TRẦN —
96, Boulevard Bonnard — Saigon
Téléphone n° 178.

Nam-Hải quán

Ở mé biển Nam-Hải, cách châu-thành Bạcliêu 8.000 thước.

Nấu ăn kỹ lưỡng. Phòng-ngủ tinh khiết mỗi bữa chủa-nhựt đều có nấu Bouillabaisse.

Ăn giá vừa.

Nhà hàng St. Antoine
108 đường Catinat

Nếu quí ông quí bà ưa dùng Jambons-Saucissons cùng fromages cho thiệt ngon xin hãy đến tiệm tôi thì được vừa lòng.

Mỗi kỳ tàu Tây lại thì đều có đồ mới luôn

Gấp về Cholon nên bán

Tôi có một cuộc vường và 2 cái nhà nền đúc, cây trái thạnh mậu có đủ quanh năm vườn dứt 20 cao, cảnh vật mát mẻ giá định là: (4000 $) lục châu ai muốn ở thanh tịnh tôi bán rẻ, cách chợ Hosmôn 200 thước, có mua xin đến tại nhà thương nghị, gần nhà cây thép (Hóc môn).

NGUYỄN-VĂN-CỦA

Sách bán xâm

Diễn giải bằng quốc-ngữ và sự tích quan Tả-Quân Lê-công (Lăng Ông Bà-chiểu) có phụ thêm hai bài văn-tế và thơ báo-cú, đã xuất bản Hiện nay có bán tại Lăng Ông ở Bà-Chiểu và tại báo quán Đông-Pháp Thời-Báo.

Giá: 1 $ 00
(Ở xa tính 1 $ 20 về tiền cước)

Mới khai trương hiệu
Au Bon Marché Saigonnais
3 NGUYỄN-THÀM
Nouveautés -:- Mercerie
54, rue Viénot — Saigon

Bán đủ đồ ăn bận và các đồ thường dùng.

Carillon « WESTMINTER »
Coffres-forts hiệu « PHÉNIX »
và hiệu « PETIT-JEAN »
Kỳ nầy mới lại: 5.000 DĨA HÁT BỘI QUẢNG-LẠC.

Đĩa hát cải-lương Văn-hi-ban hiệu Victor là hiệu tốt nhứt hoàn-cầu.

Bán sỉ, bán lẻ rẻ hơn nơi khác

Hay hut thuoc CA-LOP

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

Cần dùng người ở mua lúa

Muốn kiếm một người Annam thạo về việc đi mua lúa các nơi trong lục tỉnh, buộc đóng tiền thế chung lối 2000$ Vậy ai muốn giúp xin do nơi nhà máy Vạn-hòa-Thành quai des Jonques Xóm củi (Cholon)

Võ thành-An kính-cáo

Tân-Thành-Phat

104-106 Bd Bonnard — Saigon

Xưa nay trong lục-châu ai ai cũng có nghe tiếng khách sạn Nam-hồng-Phát. Nay chủ-nhơn hiệu Nam hồng Phát đổi tên sang lại cho chung tôi rồi, nên từ ngày nay đổi hiệu lại làm « Tân Thành-Phát ».

Kể có nhiều kẻ hiểu đổi đổi thì mặt dùng chăn đắt.

Kể từ ngày nay sắp sau hiệu Tân-Thành-Phát của chúng tôi đây sửa sang chỉnh đốn lại rất nhiều.

Từng trên thì có phòng ngủ dưới thì nhà hàng bán cơm annam. Phòng vệ sạch sẽ khoán khoái vô cùng. Nhứt là hay phòng thì chúng tôi đây làm cẩn thận mà chọn lựa những đứa siêng năng và có lương tâm, để cho khỏi phiền lòng quí khách.

Cơm cô bếp cơm annam thì ắc vừa lòng quí khách lắm. Như ai người đàng nào đi thăm viếng hãy Tân-Thành-Phát cứ đến đường nầy đây thì còn chi quí hơn nữa. Nhà cửa tốt, cơm khách ngon, giá rẻ mà thôi.

Vậy kính cáo quí khách, xin quí ông, quí bà đến đây mà tìm tòng chiếu cố.

Kính đề nhơn.

Ký tên TRẦN Frères

Kính cáo.

Dịp may ít có dân quốc lưu tâm

Dịp đâu may mắn lạ đời. Có xe máy đạp có máy hát kiêm thời, kiểu mới rất xinh.

Hãng chúng tôi mới lại xe hiệu Talbot, Maigenugh D. I. C. đủ màu, quí vị ở lục châu muốn mua 1 cái về xài tính giá thiệt rẻ, còn ai mua sỉ có giá riêng.

Ngài nào mua 1 cái về xài tính gởi mandat cho bon-hiệu trước, sẽ gởi đến tận nơi, không tính tiền tôn phí.

Mới lại 500 cái máy hát OPÉRA PERFECTAPHONE, kiểu kiêm thời hát rất lớn, có đủ thứ, đâu máy xài đặng 2 thứ kim. Nhơn dịp tết sắp tới mời quí vị lục châu mua thử nghe chơi để hưởng cuộc vui trong ngày tết.

Có bán các thứ đĩa hiệu : Succès, N. 101 xài bằng dây xâu, và đầu hỏi, đủ kiểu rất tiện.

ĐẠI-ICH

GRE XEC [illegible]

HOTEL D'ANNAM

N° 72 à 80 Bd Charner
N° 16 Catinat

NAM-VIỆT KHÁCH-LÂU

Phòng ngủ dưới đất và trên lầu, rộng rãi, mát mẻ, xanh và thanh tịnh.

Giá-chánh

HỎI CÁI [illegible]

Garage de réparations mécaniques
Des Automobiles

Hãng sửa máy xe-hơi và đóng xe

TRẦN-VĂN-HIỆP

Propriétaire

đường Mayer số 4
Dakao = SAIGON =

Kính

Tôi cho chư quí vị trong lục-châu rõ : Tiệm tôi đã lập ra trên mười năm rồi, song không có sửa máy, nay tôi đã lập thêm làm đủ cuộc như là sửa máy xe hơi, đóng thùng xe đi chơi, xe camion đưa đò cùng chở đồ, đóng xe hai bánh, xe kéo, xe muối, xe kiến, xe bò, cùng bánh vỉ xe làm muối nệm, áo nệm xe hơi, sơn xe, bán đèn xe, đồ bắc kế ngựa, yên cời, cao-su, chuông đạp hai tiếng cùng đồ phụ tùng khác. Mấy chư quí vị đem xe đến tiệm tôi thì làm đủ việc khỏi đem nhiều chỗ mà mất ngày giờ. Như chư quí vị muốn hỏi thăm đều chi xin viết thư theo adresse trên đây thì tôi sẵn lòng hồi âm lập tức.

TRẦN-VĂN-HIỆP

Vạn-Lý-Minh
(Khán tưởng)

— xoa —

Nay tôi kính cùng hiệu-vị Khán quan tiên sanh, với lục châu chư quân tử, và quí bà quí cô.

Xin nhà dám,

Nguyên chính bài cả tôi, tự hiệu là: Vạn-lý-Minh

Vốn tôi đây là ở ánh người ở tại Quân-Đông tỉnh, sang vì tôi mới sang qua Đại-Nam-Việt.

Nguyên tôi truyền tích thông nhứt nghệ khán tưởng đoán số vận, thủ qui bản tiện, cùng là sự danh lợi trong phương vấn lộc vị tiên tánh muốn biết việc vận mạng lúc lai ra tuế tháng, xin tu tính đơi chút ngọc đến bổn quán, thì tôi nên lòng sẽ đoán cẳng sai lợi không thiên đặt và tôi có coi thiên-văn địa-lý, coi tóc quả hàng trí việc quá khứ vị lai, song vì tôi sơ đáo qui tỉnh, nên tôi sang đó nhà người chỉ-du đại tôi cuộc, và giải ngôn tiếng Annam rất tiện bịch. Xin liệu vị khán quân cùng quí cả quí cô thừa nhân tôi đến tạm vào tu rồi, song tôi khán tưởng tôi rẻ đúng giá theo vận mạng quí tuổi chẳng, nay tôi sở được đối lời cẩn cáo.

Rue des Remis N° 78
Bá-Lạc Tú-Quân
N° 2 à Saigon

HAY ĐỌC
Kịch-Trường tạp-chí

Kịch-Trường là một cuốn văn-hỷ tạp-chí mới ra đời, chuyên riêng việc khảo cứu về kịch bản, văn đồng trò, tích-bản mà nhứt là khoa quốc văn, khoa luân-lý (cụ Phan-bội Châu dạy các việc nữ-công (của hội nữ công tại Huế dạy) Lại có đăng nhiều tiểu thuyết rất ý vị, trong có điều giải cái tư tưởng mới, để phổ đặt khắp dân gian.

Đối với các nhà hàm biết các việc trong Kịch Trường, tờ Kịch Trường đã hiển riêng một mục thuật lại và bình phẩm rất rõ ràng các cuộc hát tốt, hát cải lương, tất bông, [illegible] thuật, hát xiếc, đá banh, đua ngựa vân vân.

Văn viết giản dị, truyện cổ-tích rất vui, ai có đọc qua mới biết.

Giá mua đông niên	7$00
sáu tháng	4 00

Quí vị nào muốn mua xin viết thơ cho :

Monsieur le Directeur du
KỊCH TRƯỜNG TẠP-CHÍ
rue 32 Sabourain, 32 Saigon

Vélo - Hall

Etablissements
Trương-văn-Hanh — Sadec

Sụt giá :

Xe máy « Hirondelle » và xe « Peugeot »

Quí khách muốn mua xin lỗi bổn hiệu sẵn lòng cho giá

XE MÁY HIỆU T. V. H.

THIỆT CHẮC -:- THIỆT KHÉO -:- THIỆT NHẸ

Cũng là xe máy

Nhưng mà xe máy hiệu T. V. H. đây là một thứ xe của bổn hiệu đặt riêng tại nhà chế tạo bên Pháp. Bổn hiệu gần 20 năm chuyên khế mua bán xe máy. Thường biết ý quí ông hay ưa chịu xe phải làm kiểu nào cho vừa lòng.

Vì vậy bổn hiệu lượng ý mà cho kiểu riêng gởi qua bên Pháp đặt làm để hiệu là Trương-văn-Hanh Sadec.

Bổn hiệu muốn cho quí ông trước là có một thứ xe cho vừa lòng là Chắc chắn, Khéo léo, Nhẹ nhàn, được đường lâu dài. Sau là Bổn hiệu được chút danh dự về cuộc thương trường. Xin quí ông xét giùm, nếu xe nầy là thiệt hàng ra chi, thì cũng mà nhớ đem tên của mình khắc vào xe kỉ cang ? Một chi cũng đủ thì quí ông cũng đủ hiểu cho là xe hiệu T. V. H. nầy tốt xấu tỉ nào.

Lục-châu quí ông sẽ muốn dùng xe, xin mua giùm bổn hiệu một cái. Trước là được xe tốt mà dùng, sau là giúp cho bổn hiệu được bền vững cuộc thương trường, thì ơn ấy rất thâm trọng.

Xin quí ông kỳ xét cho bon hiệu, Chẳng phải bán một cái xe bốn mươi máy đồng mà sổ lời đến 2, 3 chục chi mà phải kiếm lời bao chuốc được lượng gạt quí ông.

(Bất quá cũng kiếm đôi ba đồng lời)

Dầu quí ông có lòng chiếu cố giúp cho bổn hiệu một cái xe. Thất quá mất tổ một vài đồng, thì cũng như quí ông giúp đồng bạn ấu nhựt cho có một ít người trổ mặt ra cuộc thương trường theo kẻ ngoại bang. Ấy cũng một gương tốt cho quê hương. Chúng quí ông có đồng xe máy hiệu T. V. H. nầy rồi thì quí ông sẽ hiểu lời của bổn hiệu tôi đây là lời tiết hay giá đối.

Kể sơ lược về cuộc xe máy hiệu T. V. H.

Xường xe sơn có bốn màu bắt chỉ rất phân biệt. Cũng xi-kên (queur de billard nickelé).

1° Sơn màu xanh dương dợt và bắt chỉ (bleu clair)
2° Sơn màu xanh lá cam và bắt chỉ (vert)
3° Sơn màu vàng sậm và bắt chỉ (havane)
4° Sơn màu đen và bắt chỉ (noir)

Bán hon giữa xi kên hai mặt. Mâng che bông xi kên chạy chỉ một màu theo sường, đùm, cầm và vành đều lựa đồ thượng hạng xi-kên tốt nhất (nickelé sur cuivre) về ruột hiệu Michelin. Có đủ phụ tùng mọi trừ cây đèn.

Kiểu đi chơi có mâng che bùng, gộng xe huốt lên	48 $ 00
Kiểu đi đua không mâng che bùng, gộng xe kiểu [illegible]	48 00

Nếu quí ông ở xa muốn mua, xin gởi tiền cho Tân-Hạp sẽ sắng lòng gởi lấp tức cách lấy lối giao ngân (contre remboursement), hay là mua mandat trước theo thơ thì tiền gởi cho ông. TRỪ BẢN TẠI :

VéIO-Hall

Etablissements TRƯƠNG-VĂN-HANH, Sadec

Địa hat bội mới lai

Hiệu **ODON**, hát kim sắt, bề mặt 27 phân, hát nam khách thật hay.

Mua đĩa hát hay là hàng hóa hiệu nầy trả bằng giấy Quốc-trái Đông-Pháp đặng

Trần-quang-Xuân
158 rue d'Espagne — Saigon

N° 109 Tuế nử ru ông hoàng.	201 Trà hôn (Trần pháp Chánh cưới vợ)
119 Triệu Mã Vân cơi cá.	203 Tam-quốc (ông Trương thu thành).
121 Quán ru ông hoàng ngủ.	207 San-Hậu (Bà thứ chạy giữa đồi).
127 Ngưu-Cao tảo mộ.	209 » » (tiếp theo).
131 Thiên Hương đạo kiều.	217 San-Hậu thứ ba (thắng Nhược).
143 Hai người quân hầu ông Trương.	225 Đào ng. Thơ, Đào tân Lang đánh ghen
153 San-Hậu (Nguyệt-Kiều vô chùa).	227 » » (tiếp theo).
159 Dư-Hồng hạ san.	231 Huỳnh thiết Thanh đi cầu.
161 Đào-phi-phụng Kiều nguyệt tâm.	233 Kép hạ san đi học.
189 Võ như Lương (kép núi say).	239 Kim Luông than bất ốc hát rứu.
191 Giáo-Kim làm mai (Tảo bắc).	243 Tiết-Cương phá tiết khưu phần.
192 đờn cho ông Trụ nghe.	275 San-Hậu (Mao Ất).
	277 San-Hậu (thắng Ức).

Có bản đĩa hiệu : Victor, Pathé, Lyrophon mua đủ 10 đĩa bất kỳ thứ nào thì bổn-hiệu sẽ tặng 1 đĩa Cao-mên để nghe chơi cho lạ.

GIÁ MỚI

Xe Hơi kiểu mới

Hãy hỏi

Cuốn mục-lục xe hơi và đồ phụ tùng

HẠ GIÁ

ở hãng **Jean COMTE**

KẾ NGHIỆP CHO HÃNG

SOCIÉTÉ INDUSTRIELLE DE COCHINCHINE

34, đường Norodom — Saigon

La Rizerie Moderne

159 Boulevard de la Somme

—:« Saigon »:—

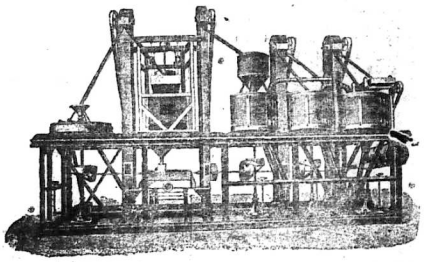

Tại đây có lập cái nhà máy lớn nhỏ có bán máy hiệu Type Engelbert và Duplex của Allemand chạy rất tiện gì dầu chạy không hao, mà giá lại rẻ

Có bán máy hơi lớn nhỏ, Lò, lửa (nồi hơi) đủ thứ : một ống và 2 ống.

Máy chạy bằng dầu cặng (mazout).

Tại hãng : có một vị rất rõng nghề máy móc có mướn tại nhà máy xay lúa gạo trong Cholon trên 10 năm

Các nhà lảnh chuyên chở, các kỹ-nghệ, :—
—: các thương-gia và các nhà trồng trỉa

HÃY ĐẾN XEM TẠI

l'Auto - Hall

Giàng xe **CITROEN B.15**

trọng tải **1.000k.**

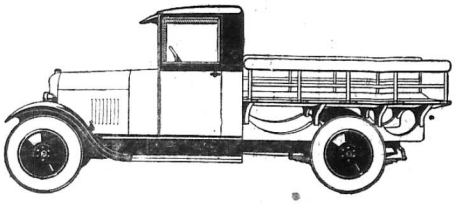

trọng tải **1000k.**

Giàng xe dùng về công-nghệ rất lợi ích khắp toàn cầu
Có đủ kiểu theo kim-thời

Giàng xe bề cong xuống pneus.
Bốn cái giảy khu ốc y-nguyên.
Máy dễ vận bánh đừng lạt.
Máy vận tới hay vận lui mấy bánh.
Độ chăng và đèn thắp bằng điện.

Bề dài để đi nhà cho plate-forme : 2 m. 25
Bề rộng » » 1 m. 40

Giàng xe đủ trọn bộ : **1700** $

Etablissements BAINIER d'Indochine —:— **AUTO-HALL**
SAIGON — PNOM PENH — HANOI —:— *LÀM ĐẠI LÝ Ở ĐÔNG-PHÁP*

Tiem Tang-khanh-Long

TẠI SAIGON

Đường Bonnard số 84 (nhà sơn màu đỏ)

Các thứ hàng bên Tây mới lại thiệt nhiều xin kể sơ ít thứ : Áo mưa cáng Satin và Gabardine Caoutchouté Áo Pardessus rỗ nhung đủ thứ đồng ông và đồng bà. Giày Bottines, souliers hiệu Paralux thiệt tốt, Nón feutres hiệu Lion đủ kiểu đủ màu, bán sỉ giá thiệt rẻ, quí khách mua về bán lại sẽ có lợi nhiều, muốn chọn lựa đồ chơi : sáo bổn hiệu cũng chiều cho vừa ý, vì bổn hiệu lãnh làm Đại-lý cho hãng lớn tại Paris nên lúc nào trong tiệm cũng trữ có 5, 6 ngàn cái nón đủ kiểu kiêm thời giá từ 30 đồng một lố sắp lên.

Về việc may quần áo, bổn-hiệu có đủ thứ Laines, Gabardines, Serges Huê-kỳ, và hàng Smoking, Nỹ Đon rất nhiều. Thượng hạng từ 8 đồng tới 12 đồng một thước, bán lẻ và may, thợ cắt may rất kỹ càng xin quí khách chiếu cố xin chú ý.

Nhà sơn màu đỏ số 84 đường Bonnard, chuyên bán giày nón và may quần áo rất đúng, xin kính mời

Tang-khánh-Long
Cáo bạch

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

Tin huồn trong làng báo

Nghe nói vừa rồi ông Cao-hải-Đề là chủ nhiệm hai tờ báo L'Ere Nouvelle và Nhựt Tân có chuyện lôi thôi gì với một người rợ bút báo Tân-thế Kỷ hồi trước. Kết quả ông Đề bị thương nặng đến nỗi phải băng lại như một người có tang.

Than ôi !

Bút chiến ba hồi xoay gây chiến,
Anh em đồng-nghiệp lắm tài ư ?

Một lời phân minh

Hôm qua tôi bị rét không ra khỏi nhà, có mấy người bạn lại thuật chuyện mới xảy ra giữa M. Cao hải Đề, chủ báo Nhựt Tân và M. Thái Điền, chủ báo Essor Indochinois. Tôi thật là tiếc rằng việc ấy xảy ra, vì việc ấy có quan hệ đến danh giá của báo giới. Về phần tôi thì tôi thú thật rằng không bao giờ tôi ưng những lối cử động kịch liệt ở ngoài đường như thế.

CAO CHANH

CHÁNH TRỊ NAM-KỲ
Hội chợ Saigon
(Chiếu theo lề luật của quan Nguyên soái Namkỳ ngày 6 février 1927

Cáo thị đấu giá

Cuộc đấu giá hôm ngày 2 Mai, chẳng đặng kết quả, nên định ngày 20 Mai 10 giờ sớm mai thì đấu lại đặng cất 13 lots nhà nhỏ (stands) cho cuộc hội chợ Saigon.

Nhắc lại cùng mấy nhà lãnh sự, mấy cái Stands cất đây không đặng bào, là vì những cất tự nhiên và cưa. Vì thông ngôn chẳng đặng rõ, nên kỳ rồi có một cái Stands tại vườn Maurice Long (vườn bỏ rẻ) cất không là cây bầu.

Mấy nhà lãnh sự muốn hỏi hàng đều chỉ : họa đồ, giấy tờ, thì đến nơi phòng Cai quản cuộc hội chợ Saigon (Phòng thương mãi).

Cuộc đấu giá tại phòng Cai quản cuộc hội chợ (Phòng thương mãi) 10 giờ sớm mai ngày 20 Mai thì mãng hạng.

Hội chợ Saigon
Chiếu theo lề luật của quan Nguyên-Soái Nam-kỳ
Ngày 8 Février 1927

Cáo thị đấu giá

Những cuộc đấu nầy do nơi phòng cai quản hội chợ Saigon (11 Place Rigault de Genouilly) định tới 10 giờ sớm mơi ngày 20 Mai 1927 thì mãng hạng đặng cất một cái nhà cho bàn trị sự hội chợ Saigon, tại vườn Maurice Long (vườn Bỏ rỏ)

Tính phòng việc làm	2510$00
Đóng tất	250$00
Ngày giờ định làm	2 tháng

Những giấy tờ, họa đồ cùng việc chỉ xin do nơi phòng cai quản của hội chợ, từ 8 giờ tới 10 giờ, chiều từ 2 giờ rưỡi tới 5 giờ.

Cao-su Cao-su

Muốn cho vườn Cao-su của quí Ông quí Bà đặng thạnh mậu, thì xin hãy mua phân organiques (engrais organiques) là một thứ phân của chúng tôi làm Đại-lý mua bên Tây trữ bán bấy lâu. Trong phân organiques có Azote, Acide phosphorique, Potasse, xương, da thú vật hầm tán ra vôi, tro, nên rất tốt.

Dùng trồng mía, đưa hâu lợi lắm.

Kính xin chư quí ông mua dùng, chúng tôi rất đội ơn.

NGUYỄN-VĂN-THƠM
113 rue Lagrandière
SAIGON
(Phòng việc và kho trữ tại Khánh-Hội)

TAN NỬ' BAN

Cao-long-Ngà

Sẽ hát tại rạp Modern Cinéma ở đường d'Espagne sau chợ mới Saigon 7 đêm kể từ thứ năm 19 Mai cho tới 25 Mai 1927.

Bổn ban lựa rõng tuồng hay, y giáp mới, có sửa thêm, hát lấy danh nên toàn ban nam nữ đồng bậc lực thủ lõn.

Kính mời quí ông quí bà đến xem, trước là giải muộn sau giúp lõn ban bổn ban rất đội ơn.

Nay kính thỉnh
CAO LONG NGÀ

BÁO XÃ BÁN
GƯƠNG CHÍ SĨ
Phan Tây-Hồ lịch sử toàn biên

Gồm cả bức thơ đưa lên Chánh-phủ, đưa cho vua Khải-Định, hai bài diễn-thuyết, cuộc tổng chung cụ, các bài văn-tế, câu đối trướng, các bức ảnh rất đẹp. Lẽ truy-điệu ở các tỉnh Nam-kỳ, Cao-mên, Trung kỳ, Bắc-kỳ, cũng có các bài văn-tế các câu đối trướng và các bức ảnh của Đông-Pháp Thời-Báo chụp-nhơn soạn

Sách dày hơn 200 trương, giấy tốt bìa cứng, giá bán là 1$00, ở xa gởi mua tính 1$20.

Mua sỉ tiền mặc cho huê hồng 30 l.

Xin do nơi Đông-Pháp-Thời-Báo

Trà Huế Lái-Thiêu

Tại xứ Laithiêu trà huế xưa nay có tiếng là trà ngon thượng hạng, song chẳng có ai lập nên công nghệ làm trà, đã những kẻ vì tham lợi mà không biết trọng sự vệ sanh chi hết, đã làm giả đổi lại trộn vào các lá chùm gởi và các thứ lá cây rừng mà bán ra uống vào đã chẳng đặng làm cho những người thích uống mong sao tiêm đặng trà ngon.

Phàm ở đời trong sự mạnh khoẻ cho thân thể con người tuy cần như là vật ăn và nước uống nên không cẩn thận thì thiệt hại cho sanh mạng biết bao.

Hồi các cô ấy, nên lỗn hiệu gia công mở ra xưởng tinh nghề làm trà, chọn rõng nử tốt, nhơn ướp phơi và sấy trà đâu đó đều kỹ càng sạch sẽ, đựng vào thùng cây và bao gói bằng giấy có niêm phong kỹ lưỡng bảo kiết rằng chẳng hề giả đổi.

GIÁ BÁN RA TẠI XƯỞNG

Thùng bằng cây 2 kilos giá	1p20
Gói bằng bao giấy 1 kilo	0.50
Gói 1/2 kilo	0.25
Gói 250 grammes	0.13

Người mua sỉ thì giá riêng. Hãy nhìn cái nhãn con rồng hiệu Nguyễn hiệp Hội. Quai E. Outrey Laithiêu thì k ở sai lầm. Nếu muốn gởi theo nhà thơ thì tính chung tiền gởi như vầy :

Thùng 2 kilos	1.65
Gói 1 kilo	0.85

Lời dặn — Muốn mua theo cách gởi nhà thơ xin gởi tiền trước.

55 Đường Mythô, tiệm bán bàn nghề Nguyễn hiệp Hòa, những người ở mấy tỉnh trong muốn mua sỉ thì gởi thơ tại đó mà thương nghị.

— Thi thơ —

TIỆM THỢ BẠC
NGUYỄN-VĂN-THƠM
Bijoutier, ancienne Maison de
NGUYỄN-VĂN-GIÁO
N° 13, Rue Schroeder, Saigon

kính cáo cho quí ông quí bà rõ : Nguyên tiệm nầy trước của Nguyễn văn Giáo, đã qua phần rồi. Nay tôi là Nguyễn văn Thơm là em, kế nghiệp công Thầy đã nổi trang theo kiểu kiểm thời, nhồng lắc : trâm, chuyền tiền, chuỗi, bông tai nút áo, vàng đôi, kiền cưng, vòng bông, nhẫn đá, đồng chiếc v. v.. Đã thử theo kiểu thời cũng như ngày trước vậy.

Xin quí ông quí bà, muốn dùng món chi xin đến tiệm tôi bán và viết thơ mà gởi cho bổn hiệu tôi xin theo ý quí ông quí bà muốn cần dùng món chi thì tôi cũng hết lòng cẩn thận mà gởi đến cho quí ông, quí bà vừa ý.

Kính cáo NGUYỄN-VĂN-THƠM
Bijoutier, 13, Rue Schroeder, Saigon

TRO ĐÁ XÁM — TRO ĐÁ XÁM

Theo công nghệ xem của Trí-Cách-Hội-Viện của Nhà nước, thì đất trong Namkỳ, mới là đất ruộng, thấy đều thiếu Dương Long Hoàng (Acide Phosphorique) và vôi (chaux).

Cùng quí ông, Điền chủ

Quí ông có mua tro đá (phosphate) thì cần phải cẩn thận cho lắm. Quí ông phải xem cho biết chất trong tro đặng mấy phần trăm (%) Dương-Long-Hoàng, nhiều chừng nào tốt chừng nấy, vì bông trái là tại vật chất đó. Vì thế vì đất ruộng tường không bổ như tro đá xám nào bằng phốt-phách-dờ-sô (phosphate de chaux) mà trong đó có nhiều Dương-Long-Hoàng (Acide Phosphorique). Lại nên mua thứ tro đá màu trắng vàng, hoặc sậm, hay lợt, vì màu nầy ưa hợp cho mấy xứ nóng như xứ nóng như xứ Namkỳ (tro màu đen sậm hay lợt thì nóng hơn, nếu gặp hạng thì khó).

Muốn đặng tro đá xám tốt, chúng tôi xin mời quí ông lên thương nghị, vì chúng tôi có đủ các hạng tro đá xám tốt nhứt hầu dưng cho Quí ông xem xét, chọn lựa. Chúng tôi tính giá rất nhẹ cho Quí ông mua sỉ.

NGUYỄN-VĂN-THƠM
113 rue Lagrandière SAIGON
(Phòng việc và kho trữ tại Khánh-Hội)

KẾT QUẢ CUỘC THI CON NIT
Ngày 24 Février 1927

Trong 99 đứa con nít đem ra thi thì có 10 đứa bú sữa mẹ, còn lại 89 đứa kia thì có 79 đứa đều nuôi bằng thứ sữa

NESTLE

Và thứ bột **Lactée Nestlé**

trong cuộc thi cả thảy có 15 phần thưởng thì những đứa nuôi bằng sữa và bột —:— **Nestlé** đoạt được 12 phần —:—

Khap trong thành-phố Saigon
Nếu chịu gởi tới cho hiệu

"LE ZENITH"

Mỗi năm một món tiền rất nhỏ mọn. thì hề khi nào mình lâm những chuyện rủi ro, Như là : chết, đau ốm, hay là vô ý mà làm cho kẻ khác bị thương tích v. v. đều được nhờ hiệu ấy bảo hiểm cho mình cả.

Hãy viết thơ cho :
15, Quai de Belgique, Saigon

Muốn cho có bạn tài-ử đờn ca trong nhà thì phải làm sao ?

Hãy mua

Một cái máy hát và Đĩa hát hiệu

Pathé

Máy hát hiệu PATHÉ số *97*

Giá rẻ mà lại chắc chắn gọn gàn vừa vặn nó chẳng sút gì một cái máy lớn kia trong sự máy móc chơi đĩa saphir và đĩa kim sắt

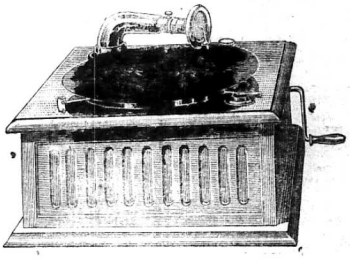

Giá bán là 24$00

Phải hỏi người bán 2 cái đầu mấy : 1 cái chạy saphir 1 cái chạy kim sắt.

Pathé-Orient
10 Boulevard Charner -:- SAIGON

Nếu ai muốn mua đồ được rẻ và khỏi tốn tiền xe
Xin hãy đến hiệu

Aux Galeries Indochinoises

145, Boulevard Albert 1er, Saigon (Dakao)
Giây thép nói số 131

Có bán đủ đồ bazar, hàng lụa, vải, tussor laine, nón, dày, vớ, khăn, chemises, cravates, pyjamas, articles scolaires, savon, dầu thơm, màu nhuộm, đồ may và theo việc nữ công, bánh hộp, rượu tây, sữa thuốc, rân vân, đĩa hát và máy hát, đèn bỏ túi.

PHẠM-CÔNG-TINH, kính thỉnh

Sản (essence) sản mùi thơm không pha, biệu

SHELL

Một cái máy thiệt mạnh đong đủ mới đặt tại đường Chasseloup số 134, ngang Cercle Bỏ Rô, đong đủ rõng sản thiệt: SHELL giá thường ; thật là rất tiện bề thẳng đường cho toàn lục tỉnh lên xuống.

Gần cho mấy ông ở Saigon Chợ-lớn và mấy tỏa nhà cao ráo.

Đó là nơi chưng diện đủ kiểu xe hơi mới và có bán đồ dùng theo xe hơi của hãng S.I.T.

Léon RADICS.

Annam ta chỉ có tiệm nầy biết làm trướng liễn về việc Hiếu việc Hỷ theo kiểu kim thời, và khắc con dấu đồng bản đồng bản cẩm thạch để mà và làm các thứ nón.

Xin đến gần chiếu cố

TRẦN-DUY-BÌNH
42 Bd CHARNER 42 SAIGON

KHẮC CON DẤU ĐỒNG VÀ BẰNG ĐÁ — LÀM TRƯỚNG LIỄN HIỆU HỶ — ĐỒ TỐT GIÁ RẺ — LÀM CÁC THỨ NÓN BẰNG CAO SU

Mùa mưa đã tới — áo mưa vừa qua

Bấy lâu nầy bổn hiệu có lãnh đặng áo mưa nhiều lắm, có nhiều kiểu và nhiều thứ thiệt tốt, nếu chư quí vị muốn sắm áo mưa, xin trước hết lại xem các kiểu của bổn-hiệu. Chắc khi thấy áo mưa của bổn-hiệu rồi, quí khách lấy làm lạ lắm. Lạ vì sao áo mưa của bổn hiệu thiệt tốt mà giá rẻ quá ? Lạ vì sao áo mưa may bên tây mà kích tác Annam bận được vừa vặn quá ? Đó là cái ý riêng của nhà buôn, chớ không phải các hiệu đều có được như vậy hết.

Áo mưa thứ thường phía trong caosu lần, 1 cái.	12$00
Áo mưa thứ thiệt tốt, phía trong lót tissu rayé, nắc gai vô trong, có ceinture, hiệu « THE DRAGON »	16 50
Áo mưa thứ fil xám có đặt, phía trong cũng lót tissu rayé, thứ nầy là cực hảo hạng, hiệu « THE DRAGON OF LUXURY »	20 00
Cũng thứ fil xám, hiệu nầy, mà bâu bằng nhung tơ	22 00
Áo mưa thứ dửa bà (có đủ cỡ nhỏ lớn) bâu nhung tơ	22 00
Áo mưa tissu ciré (màu acajou) thứ nầy bề mặc thì caosu lằng, phía trong lót tissu gabardine bận coi thiệt đẹp và giảm mưa tối ngày cũng không lo ướt giá :	18 00

Quí khách ở xa cần dùng xin nhớ nói rõ ni tấc, bề dài 1m00, hoặc 1m05, 1m10, 1m15 và 1m20, gởi thơ cho bổn hiệu đó :

NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN
42, Rue Catinat.
Grands Magasins, 48, 50 Place Gambetta -:- SAIGON.

Saigon.—Imprimerie du ĐÔNG-PHÁP THỜI-BÁO TIRAGE 10.000 ex. *Le Gérant:* NGUYEN-KIM-ĐÍNH

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

Tiệm bán trà Tàu

Kính cùng quí ông quí bà lục châu chư quân-tử rõ: Bổn-hiệu lâu nay chuyên ròng nghề bán trà. Lên núi Vô di chọn được thứ trà thượng phẩm uống đã ngon mà lại thơm và bổ khát. Xin kể những hiệu sau đây: Tương hậc liên tam, cái địa cửu, thiết quan âm, hương hoàn trà. Liên hương trà và Trung-quốc kỷ chưởng. Xin quí ông quí bà dùng thử thì biết và xin nhìn kỹ cái nhãn kẻo lầm đồ giả, chúng tôi cũng gởi hàng theo cách lánh hóa giao ngân. Lục châu quí vị nào có cần dùng gởi thơ chúng tôi sẽ gởi hàng liền.

XIN LƯU Ý.— Kính cùng chư quí khách đặng rõ: nhơn vì phố tôi ở xưa nay đã cất lại, nên tiệm tôi bây giờ phải dọn lại gần đường Jardins số nhà 97 và cũng buôn bán trà như thường. Và kể từ ngày 15 đến 20 Mai bổn hiệu bán sụt giá 5 bứa nên kính mời chư quân chiếu cố dời gót ngọc lại cửa mới, tôi rất hoan nghênh và có thơ từ lai vãng cũng xin lám ơn đem giùm lại cửa mới dọn, rất cám thạnh tình.

Bổn chủ nhơn
TRAN-KHOAN KY, Cảo.

Ai là người xài đúng thì
cũng nên mua một cái xe

FASTO

9 MA-LỰ'C

HUE MỸ -:- RÔNG RÀI

Garage Indochinois

Góc đường *Lefèbvre et Guynemer - Saigon*

Agent dans l'Intérieur :
Etablissements Nguyên-thành-Diêm.— VINHLONG

J. B. LOUVET

Cuộc đua vô địch Nam - ky
100 ngàn thước
Hãng Au "Sportif Français"
135 Rue d'Espagne

Đem ra dự đua 9 người chạy về tới ăn được ba người :
Hạng 5 : M. Lakermance cỡi xe J. B. LOUVET
6 : M. Thông id
21 : M. Mô A.S.F.

Chứng rằng sự chắc và tốt trội hơn là số nhiều người chạy
Có bán tại hãng :

Au Sportif Français
185, Rue d'Espagne
SAIGON

Một mình làm Đại-lý bên Đông-Pháp cho hiệu xe máy trên đây cũng có bán xe máy hiệu
Eldée và A. S. F.
và đồ phụ tùng cho xe máy và vỏ ruột hiệu :
BERGOUGNAN

Bán sỉ và bán lẻ — Đồ đã tốt mà lại rẻ
HUYNH - KIM - VÂN
Ngan Tòa-độ Travinh Đại-lý độc quyền
Travinh và Vung-liêm

RẤT HỮU DỤNG — RẤT CẦN ÍCH

CA-NÔT HƠI -:- GHE THUYỀN CÓ MÁY

Cho các rẫy đồn điền, các vị nông gia, mấy người lãnh chở chuyên.
Chúng tôi có trù nghĩ chế ra đặng một kiểu rất tiện dụng cho các ngài
Chúng tôi cũng lãnh làm lại và sửa các thứ Ca-nôt và máy máo khác.

Gởi cho không những kiểu, bản đồ, hình giảng, vân vân... không buộc phải mua.

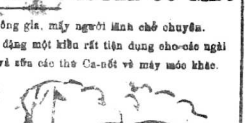

SOCIÉTÉ D'ETUDE & D'ENTREPRISES DE NAVIGATION AUTOMOBILE
460 Rue Paul Blanchy

AJINOMOTO

là một thứ bột cũng mà dân của ông Quan Lương-y IKEDA đã hết lòng kỉ nhọc bao ngày ra, rất nên huyền diệu

AJINOMOTO làm bằng bột đậu nấu, người ta dùng thứ bột nầy chế vào trong các món đồ ăn; Nhưt là đồ ăn của Khách-Trú, cũng là đồ ăn của người Âu-Châu ăn vào tức thời sẽ có mùi thơm thơ diệu dàn lắm. Nó chẳng bao nhiêu tiền, mà làm cho trong các vật nấu trở nên phải mà ngon ngọt.

Thứ AJINOMOTO nầy đã có bán khắp cả các Nhà hàng trong Cholon và ngoài Saigon.

Bộ ấy có bày thứ tầng ve và hằng hộp sắt kể ra sau rầy :

Thứ ve nhỏ ;
— nửa ve lớn ;
— ve lớn ;
— hộp bằng sắt nhỏ ;
— hộp bằng sắt lớn ;
— hộp sắt lớn,
Và thứ to hơn hết nửa.

味の素

ĐẠI LÝ
MATSUI BUSSAN-KAISAI
41 quai de Belgique
SAIGON

MAGASIN DE SOIERIES
AU PRINTEMPS COCHINCHINOIS
NAM-XUAN
80, Boulevard Charner — Saigon

Bổn-hiệu chuyên ròng một môn hàng lụa và mua bán chão-chăn, thật thà, nên quí ông, quí bà chiếu cố tới lui vui vẻ, chúng tôi hết lòng cám ơn.

Từ đây đến Tết, mỗi kỳ tàu Bổn-hiệu sẽ tiếp đặng nhiều hàng mới, bông lạ, trông cây quí ông, quí bà sẽ vui lòng chọn lựa, nào là hàng tây, hàng ta, hàng tàu, hàng Huê-kỳ, hàng Nhựt-bổn, vân vân...

Bổn-hiệu bán sỉ và lẻ các thứ hàng: lụa, lãnh đen, lãnh trắng, satin đủ thứ màu, dệt rông o Thượng hải của nhà dệt ông Lê-phát-Vinh Cầukho Tăng nầy đã chắc, tốt không đồ lông cũng không phải mua vì gồi nhuộm bên Pháp-quốc.

Lại từ đây bổn hiệu cũng trữ các thứ sách và trống của nhà in Qui-nhơn, tiện bề cho quí ông, quí bà Nam-kỳ muốn mua khỏi viết thơ cho đợi.

Kính mời Quí ông, Quí bà đến viếng, Bổn hiệu sẵn lòng tiếp rước.

Nay kính,
Au Printemps Cochinchinois "NAM-XUAN"
80, Boulevard Charner — Saigon

Xe máy hiệu
THO MAN
course mới sửa kiểu lại khéo lắm và sơn màu coi rất đẹp
và xe **STRONG**
mới lại đủ màu, bán theo giá cũ, đồ phụ tùng có đủ hết có bán vỏ ruột và courroie hiệu Dunlop cho xe máy. Có bán giây chaîne lớn bán đủ hiệu cho xe moto.

PIERRE BODIN
Cycles
Boulevard Albert 1er n° 181
SAIGON

quê mùa dốt nát, mấy tháng nay không biết Điện-hạ, nên thất lễ quân thần, xin Điện-hạ dung thứ ».

Xương-Cấp thấy thế không giấu nữa được bèn tỏ thiệt rằng: « Chẳng giấu chi nhạc-phụ cùng mấy anh em, thiệt tôi đây là Thái-Tử Xương-Cấp, còn người theo phò tá tôi xưng là Hồng-Dực đó, thiệt là Tổng binh Sầm-Bích. Mấy tháng nay bà con trong làng thương tưởng tôi, rồi mấy đây mấy anh em lại còn giải nạn cho tôi nữa. Không biết tôi mà giúp tôi, ơn ấy là trọng, tôi phải lo đền đáp cho anh em bà con, chớ lẽ nào tôi dám bất chấp lễ phép. Nay nhạc-phụ cùng mấy anh em đã biết tôi rồi, vậy tôi xin thương giùm thân tôi. Ngày nào mà tôi trả được tôn nhà và gồm thâu cơ nghiệp của phụ vương tôi lại được, thì công lao của bà con tôi chẳng hề dám quên đâu mà ngại ».

Bọn Đào-Quang và Thái-tử Xương-Cấp nói như vậy liền quì xuống mà thưa rằng: « Thưa Điện-hạ, tôi bọn tôi bất tài, nhưng mà nếu Điện-hạ liệu dùng mà phò tá được thì dầu tan xương nát thịt anh em tôi cũng chẳng từ ».

Xương-Cấp phủ hủy mỗi người rõ tính đắc hết qua Đăng-châu mà tìm Sầm-Bích. Hà-Liễu cũng xin đi theo luôn một lược, không cầu phải trở về Thượng phủ nữa. Hà-Mai lưng đứng lớ ớ, vì biết Hồng-Phi là Thái-tử thì mừng quá nên mắt hết trí khôn.

Xương-Cấp vừa mới leo lên ngựa, liền day lại thấy Kiên-Trinh đương ngồi dựa đường mà khóc không hiểu có việc chi, nên lật đật nhảy xuống rồi chạy lại đứng ngay trước mặt mà hỏi rằng: « Sao Lử tiểu-thơ chưa sửa soạn mà đi? Tiểu-tử có việc chi phiền nhọc lắm hay sao? »

Kiên-Trinh lau nước mắt mà đáp rằng: « Nay tuy đổi cảnh, nhưng mà nếu chúng ta trở về Thượng-Phủ đã, nhan đi vào vườn đào, thì chỉ dạy hãy còn trước mặt, mảnh nguyệt hãy còn trên đầu, những cây cỏ làm chứng cho cái tình của đôi ta chẳng còn đổi hết, vì cớ nào tôi chưa hội ước, mà nàng lại nỡ lợi tình? »

Kiên-Trinh nghe nhắc việc cũ thì bỗng nên cúi đầu mà nói rằng: « Thưa Điện-hạ, chẳng phải thiếp dám phụ tình. Tiếp mà muốn trả ngọc lại cho Điện-hạ, là vì thiếp nghĩ ngả y nay Điện-hạ đương lo chiêu tập binh tướng chưng-hưng nên hồi rằng: « Nàng nói sao vậy? Hay là nàng sợ ngày sau tôi hết nạn rồi tôi quên lời hứa với nàng phải hôn? Tôi nói thiệt, tôi đã hứa với nàng rồi, nếu mà trời khiến tôi phải lâm dân thì nàng làm vợ đáo, còn nếu trời khiến tôi được làm vua thì nàng làm vợ vua, tôi chẳng hề quên đâu mà nàng sợ. »

Kiên-Trinh ngó Xương-Cấp mà đáp rằng: « Thưa Điện-hạ, thiếp hưu hôn là hứa bằn sĩ Hồng-Phi mà thôi, chớ không có hứa với Thái tử Xương-Cấp, bởi vì phận thiếp quê kèa, thiếp không dám đèo bòng đến thế. »

Xương-Cấp lắc đầu, đứng ngó Kiên-Trinh một hồi lâu, rồi nói nhỏ nhẻ rằng: « Nay tuy đổi cảnh, nhưng mà nếu chúng ta trở về Thượng-Phủ đã, nhan đi vào vườn đào, thì chỉ dạy hãy còn trước mặt, mảnh nguyệt hãy còn trên đầu, những cây cỏ làm chứng cho cái tình của đôi ta chẳng còn đổi hết, vì cớ nào tôi chưa hội ước, mà nàng lại nỡ lợi tình? »

Kiên-Trinh nghe nhắc việc cũ thì bỗng nên cúi đầu mà nói rằng: « Thưa Điện-hạ, chẳng phải thiếp dám phụ tình. Tiếp mà muốn trả ngọc lại cho Điện-hạ, là vì thiếp nghĩ ngả y nay Điện-hạ đương lo chiêu tập binh tướng dặng thâu phục cơ đồ; nếu thiếp theo thì bận chơn Điện-hạ chớ không ích gì. Vậy thiếp xin Điện-hạ đỡ lòng mà lo việc lớn, chẳng sá chi chút thân bèo bọt nầy, để cho thiếp kiếm chốn dung thân, dặng Điện-hạ rảnh chơn bay nhảy. Miễng là Điện-hạ công thành danh toại thì thôi, phận thiếp dầu mất còn cũng chẳng cần chi lắm. »

Xương-Cấp nghe mấy lời nghĩa khí thì cảm xúc dân không được, nên cũng khóc hòa. Xương-Cấp nói rằng người tri-kỷ dầu chết sống cũng theo nhau, nên cứ thôi thúc Kiên-Trinh lên ngựa đi với mình. Cha, chú và mấy người trong làng cũng theo khuyên lơn, nên Kiên-Trinh mới bằng lòng đi theo.

Hà-Mai và đi và nói một mình rằng: « Lão Trần-Đàng coi tướng giỏi thiệt! Mà tướng quí tướng là tướng quan, chớ ai đi tướng Thái tử! »

Người sau có đề thi khen chí Kiên-Trinh như vầy:

Khó hết vì sao lại đặt bày,
Kiên-Trinh tâm chí đáng khen thay.
Trao lời nhớ lúc càng đau đớn,
Trả ngọc nhình nhau cùng đắng-cay.
Giữ tiết liễu thân chưa mấy giỏi,
Khinh tình trọng nghĩa mới là hay.
Gặp cơn ngay biết không nao núng,
Phận gái như vầy dễ kém trai.

HỒI THỨ 24

Giận phản tức, Lữ-Đường quyết giết binh,
Hồn tiên vương, Bạch-Hổ lo an phận.

Tài sản của một người thường, rủi gặp vận hội chẳng may phải tiêu tán nhà, nếu muốn gây dựng lại thì phải tạo tâm khổ lực lắm, mà nhiều khi cũng không thành công thay: huống chi là cơ nghiệp của một nhà vua, nếu vụng tính để cho người khác thâu đoạt đi rồi có dễ gì mà mong khôi phục lại được.

Thái-tử Xương-Cấp há lại không viết như vậy sao? Nàng vì lòng ái huất không làm ngơ cho đặng, nên tấu sự nghiệp chỉ còn có hai bàn tay chống, kẻ phò tá chỉ còn có một mình Sầm-Bích, mà Xương-Cấp không thôi chí, cứ chỉ như vậy nghĩ cũng đáng khen.

Mà chuyện Xương-Cấp đi lo phục nghiệp hãy còn dông-dài trắc-trở lắm; vậy để sau sẽ thuật tiếp. Bây giờ nói qua việc trong triều coi từ khi Bình-vương lên ngôi chư trấn động tịnh thế nào.

Bình-Vương bắt được có một mình Xương-Văn mà thôi, còn Xương-Cấp cây binh chư trấn về đánh báo thù, nên hồi Đỗ-cảnh-Thạc coi phải dụng chước chi mà dụ lòng chư trấn. Đỗ-cảnh-Thạc tâu rằng: « Muôn tâu Bệ-hạ, chư công ở các trấn thấy dầu là nhà trắc của Ngô tiên vương. Theo ý của ngu thần thì chẳng cần dợi Xương-Cấp đến ai cầu, hễ chư trấn mà nghe Bệ-hạ lên ngôi tự nhiên nghịch hết. Nay Bệ-hạ muốn an lòng chư trấn thì xin Bệ-hạ đáp chỉ nói rằng vương lời tiên-vương di chúc nên Bệ-hạ phải cầm quyền nhiếp chánh thế cho hoàng Thái-tử đỡ một đôi năm, dợi Thái-tử lớn khôn thì Bệ-hạ sẽ nhường ngôi lại cho Thái-tử.

(Còn nữa)

Lời Rao

Hãy đến École Dactylographie
PHAM VAN VINH
14, Rue Legrand de la Liraye
(Dakao) SAIGON.
mà học ba tháng sẽ trở nên nghề và có chỗ làm việc nữa.

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

Hiệu Nam-Lợi Cholon
Bán thuốc Sức

Tôi mới được phép vấn thuốc điếu và bán lẻ thuốc gói.

Thuốc của tôi vấn rồng một thứ thuốc sáu. Thuốc nầy tự thuở nay có một xứ Gôcông hút nhiều. Còn Saigon-Cholon chưa có ai bán Thuốc nầy cũng ngon như thuốc Gôvấp. đã thơm khói mà lại tàn trắng.

Xin đồng bang dùng chế mà, mỗi vấn mỗi xôn 20 điếu hết 2 xu, còn tiền thuế, tiền giấy gói, thuế sanh ý.

Trong lục tỉnh ai có muốn mua nhiều xin gởi thơ mà thương nghị.

Có trữ thuốc xỉa Gôcông và cau luột Đồng-môn.

Cũng có bán một thứ phấn trắng dồi mặt, dồi ấn da mặt lắm, dồi rồi rửa lần, dồi có đỏ mồi hồi mà cũng không lem như các thứ phấn khác, phấn của tôi làm và bán có 30 năm nay ai ai cũng biết, làm rất kỹ lưỡng, có nhiều thứ phấn làm không kỹ, dồi lâu da mặt đã nám mà lại có vàng nhan nữa.

Lại có bán trà huê đọt Thủđức ai có dùng trà huê thường, thì mới biết trà Thủđức là ngon và thơm khỏi bỏ trà vườn gồi.

Dùng nó mà bỏ vào hình như trà đâu đó uống thường rất mát.

Trà và thuốc của tôi hiệu Nam-Lợi và có con dơi.

Có việc thì xin đến Madame Huyện Sắt 2 rue Phúđình, sau nhà bán thuốc Tây Lê-văn Minh Cholon.

ĐẠI LÁ
HÌNH ÔNG THAY

GHÁNH-KIM-TUYỀN

Xin quí vị nhân nhơn hãy kéo lấm người giả ngoài lường người lấy tiếng.

Chánh-kim-Tuyền Gia-sanh người tỉnh Quảng-đông sang Nam-Việt có lối kính cáo cùng chư quí vị khách quan xin nhãn giám: [illegible] coi kỹ khỏe cùng coi thường.

Đã thì đoán việc nghèo giàu cùng hành lợi phú quí bần tiện.

Chư quí vị nhơn biết việc sanh tử họa phước tai xin tạm bước ghé thử thời vận tới về.

Bốc quẻ đăng trí kiết hung, không sai không đua nịnh. Tôi cũng có coi thiên văn địa lý khán tướng đình gia.

Tôi có người cắt nghĩa tiếng Annam lời biện hạnh không sai, chẳng hề tiêu đề, tại đây có cái đồn hình và cái bàn tay bằng vải treo lên mới phải là Chánh-kim-Tuyền.

Rue d'Espagne số 216 Saigon

PHOTO

THUẬN-KÝ

Propriétaire Tạ-văn-Cân

Ex-directeur de la Maison

Photo Thuận-ký à Bordeaux (France)

N° 7 Quai de l'Inspection Vinhlong

Kính cáo cùng chư quí ông quí bà đặng rõ. Nhơn vì bổn hiệu trước đã có chuyên nghề chụp hình tại bổn Pháp, công nghệ rất tinh xảo, việc làm kỹ lưỡng lối kiểu thời,

Chụp hình và rọi hình ra lớn đủ thứ mầu, giá tính rẻ hơn các chỗ. Nếu quí ông quí bà ở xa ý muốn rọi hình ra lớn xin gởi hình cũ đến bổn hiệu và chỉ rõ ý muốn thêm bớt áo quần, bàn ghế, cùng các ý khác. thì bổn hiệu rất vui lòng làm theo các kiểu.

Rồi bổn hiệu dùng [illegible] theo cách lành hóa giao ngân rất tiện.

Sau đây quí khách muốn hỏi về công việc làm đến coi, xin gởi thơ cho bổn hiệu, bổn hiệu sẵn lòng hồi âm lập tức.

THUẬN-KÝ kính-cáo

Rất nhiều đồ mỹ-nghệ Bắc

DƯC-LỢI

105-109 Rue d'Espagne Saigon
(Kế dinh quan xã Tây)

Bổn tiệm mông ơn quí vị chiếu cố trong ba năm nay nên bổn tiệm được thịnh đạt.

Vậy nên bổn tiệm lúc nào cũng có năng 10 bộ ghế Salon kiểu Tây, Annam, canh cải rất khéo rất hạp thời trang, tủ chưng theo Salon kiểu rất lạ, tủ thờ kiến, tranh liễn hình phuông cẩm chạm rất xảo, tuế kiểu, bằng trắc và gỗ.

Đồ thau: Lư chơn - đèn đúc toàn thau lọc nước rất tốt kiểu kim thời, bình bông và các món hằng dùng đem khảm tam khí chưng theo salon rất đẹp.

Đồ thêu màu: Tranh, áo gối, nắp bàn văn văn.

Bổn tiệm chỉ mong bán nhiều chớ không mong lời nhiều.

Vậy xin mong ở tấm lòng hạ cố của quí khách mà cho thương nghiệp của bổn tiệm đoạt được bằng người ngoại bang thì bổn tiệm lấy làm cảm ơn quí khách lắm lắm.

Chủ nhân kính cáo
PHÙNG-VĂN-LÂM
105-109 Rue d'Espagne Saigon

---

150 Rue Lagrandière

Là chỗ cần cơm tháng, nhà rất rộng rãi boy cókhuôn phép dễ sai khiến.

Xin quí ông và quí thầy chiếu cố.
Kính thỉnh
B. B.

Nam-đồng-Hương

Đường Amiral Courbet
số 32, Saigon.

Xin quí ông quí bà hạ cố nhà ngủ nầy ở tại chợ mới Saigon, đã đặng quí ông quí bà vừa lòng xưa nay. Phòng the rộng rãi, sạch sẽ, bởi siêng năng, có phép tắc, và cũng Garage cho quí khách để xe-h

---

NAM-NGHĨA-LỢI
dit Thái-Sơn-Quả

Dentiste

Annam trồng răng

Ngan nhà thương thí Saigon
N° 110 Boulevard Bonnard

Đồng-bang có ăn món chả xin đo nơi nhà in

HONG-LẠC

mới lập tại Sốctrăng (đường Đại-ngãi)

Thiệt-nghiệp-xưởng
F. NAM
Đường Pellerin
môn bài số 142 144,
SAIGON

Bổn hiệu chuyên việc tu bổ máy móc: tủ sắt, máy đánh chữ và máy nói đủ hiệu.

Rèn sắt bông và các thứ kim khí cắt huê lá.

Sửa sáng và đã các thứ khí-giái CHUYÊN NGHỆ. — Mài dao bàn, mài kéo và dao cạo văn văn, dùng máy điện đồi mài thiệt bén. — Soudure-Autogène.

Rèn các đồ phụ tùng theo kiểu vở tham thương và đúng ở.

RÈN GIƯỜNG SẮT
VÀ ĐỒ DỤNG NGOÀI HUÊ VIÊN
LÀM ĐỒ BẰNG SẮT

Cửa ngõ và hàng rào sắt, đủ kiểu, rào mả.

Làm kiểu huê mỹ và tầm thường.

Ống khóa và chìa khóa thiệt chắc.

Có làm đồ thâu lôi (paratonnerre chế tạo và sửa máy móc xe-hơi xe máy-hơi.

Làm đồ gởi đi Lục-tỉnh.

Công việc làm rất chắc chắn, mà vì tính giá rẻ hơn [illegible]

Việc mừng chưa phỉ lại thêm nỗi buồn

Một bữa kia đang lúc rảnh rang công việc, tôi xem mấy tờ Đ. P. T. B. từ trước chí sau, nơi khoản hương chức quận Cailậy hạt Mytho thấy hương chức hội tề ngày nay có lòng thương yêu với nhau mà kết giấy đoàn thể, vì một việc nhỏ mọn mà kẻ bề trên áp chế, đành cách chức một người hương chức, cho nên mấy người hương chức tân và cựu, mới nhóm nhau đủ mặt thể một dạ một lòng, quyết không thèm làm làng nữa dặng chống với sự áp chế ấy, cho những người hậu tấn ngày sau nhờ, tôi xem trót bài đọc quá đọc lại tới ba lần, thật rất mừng lòng, mừng là mừng dân Việt-Nam ngày nay mới vừa tỉnh dậy biết những điều xấu hổ, những sự áp chế mà mình đã chịu bấy lâu. Ôi! mừng nầy chưa phỉ chí, kế thấy sự buồn. Số là hôm ngày 3 Mai 1927 nơi làng L. A. hạt Cholon có khuyết một vị hương quản, nên làng nhóm nhau dặng bầu cử người khác thay thế, khi làng nhóm có cho phó mời tên Long là cựu hương hào ra cử, vì làng đã xét tên Long nầy biết chữ mà lại có công khó cực với nhà-nước, nên làng đồng ký tên từ cử cho tên Long Ôi! tên Long nầy đã may mà lại rủi, may nhờ làng biết xét công lao cực khổ, còn rủi là tại tên Long mà tánh cang trực, mà lại hay có tánh tự trọng, không ra lính chức cho quan quận mới đổi lại mà cầu thân nên khi làng gởi tới ra đến hai vị ấy thì bị bắt ngay, nói rằng tên Long nầy không đủ sức làm hương quản, bảo làng chọn cử người khác, tức nầy làng không biết ai mà cử luôn dịp có tên Nh. là cháu rể của cai tổng C. xin ra dự cử, làng không bằng lòng nói rằng: tên Nh. nầy thuở nay không có làm chức chi trong làng, không thể cử chức hương quản được tên Nh. về thuật lại cho cai tổng C. nghe, tổng ta nghe qua nổ trận lôi đình, mắng rằng bọn làng không biết nghĩ, man mau bắt ngựa cỡi chạy ra nhà việc làng, mắng làng thôi tớ mỡ bọn làng thấy người có quyền thế, nha trảo thêm lại đông lại thêm giàu có lớn, nên mấy vị nầy đành nhịn mà kỷ tên từ cử cho Nh. Lúc đó có 2 vị hương chức không thuận, tính sẽ đi kiện. nên vị cai tổng C. nầy mới lần lượng lấy vài « sắng » ra quan huyện tân mới đổi lại cầu xin che chở, khi tên hương thân và hương trưởng không thể nhịn nhường lời thô bỉ mà cai tổng C. sỉ mạ làng và cũ tên Nh. bỏ luật, mới ra quan huyện mà kiện, khi ra tới quan huyện cũng bị người hầm đọa đổi lột chức hai tên ấy, làm cho hai cậu hoàng vía kinh hồn mà phải về nhà mà thôi phận. Than ôi! dân Việt-Nam ta ngày nay mà còn nầy ra phường quản hà lạm khổ khảo như vậy thì hết ngày nào mới được bước lên đường văn-minh với các nước.

Một người hương chức
làng kế rận
Vô-ngọc-Giáp

Một vật nhứt hạng trong năm 1927

Máy xay lúa bán trọn ít hơn hai phần tám các máy xay khác.

100 kilos lúa thường thường được 70 kilos gạo thiệt trắng số 1. Một giạ lúa được 20 litres gạo giả!

Giá máy xay tay 38 $ tính luôn tiền gởi số 1. 15 kilos gạo trắng mỗi giờ.

Số máy trọn một cái nhà máy, máy xay tay có quạt 120$.

Cũng vậy mà chạy bằng mô-tơ (moteur) trọn cả 24 giờ 1 tấn 450 $.

Máy xay chạy mô-tơ (moteur) từ 3 tấn 24 giờ, 6 tấn 24 giờ không có mô-tơ (moteur) giá từ 500$ tới 800$ còn chung với (moteur) mô-tơ chừng 850 $ tới 1.350 $.

TỦ SẮT KIỂU MỚI

Tủ sắt bao cẩm thạch giá ở ngoài.

Bán chúng với máy bắt ăn trộm	
nặng 100 kilos giá	35 $00
nặng 180 kilos giá	65 00

Tấm bản để tên gắn cửa khảo lu-n tên người mua bằng đá cẩm thạch giá giá 2$ một tấm kể luôn tiền gởi.

Bản hồ mặt đá cẩm thạch giá giá 5$00 một cái không tin tiền gởi.

J. BRUNEL
45 rue Mayer Saigon
Gần đất thánh tây ở Dakao

Hỉ tín

Bổn-báo mới tiếp được tin mừng rằng đến ngày 29 tháng tư Annam nầy thì ông *Nguyễn-văn-Paương* là con trai lớn của ông bà Nguyễn-bá-Sử sẽ làm lễ đính duyên cùng cô Phạm thị Sánh là con gái lớn của ông Phạm văn Đầu ở Vinhlong.

Bổn bào đồng nhân xin cô lời chúc mừng cùng hai họ và chúc cho tân lang và tân giai nhơn được trăm năm hòa hảo.

B. B.

Tình khứ lưu

Chúng tôi là bọn phụ tá sở điền-tín Saigon (sous agents) mới phải cái sự ly biệt tiết thương vừa rồi khiến cho cảm tình chúng tôi lại lâng không sao ngăn được nên phải mượn tờ báo mà đề mấy lời thành thật hầu thâm tạ người ơn của chúng tôi.

Số là ông thừa biện Nguyễn-minh-Chiếu hội trưởng hội hữu ái, hội thể-thao của hàng chức việc Annam trong sở Điền-tín Nam-kỳ vì quí thế không an nên đã từ chức dặng về nhà tịnh dưỡng.

Từ được tin ấy mấy ông mấy thầy cùng anh em trong sở đều thương tiếc âu sầu. Thương là vì ông từ được lòng anh em tín cậy giao cho cai quản hai hội trong sở thì ông vẫn hết sức nhiệt thành hăng hái đem cả tài lực mà làm trọn vẹn bổn phận, ai ai cũng phải kính phải yêu. Về hội ái hữu thì ông đã sáng lập ra được một cuộc nghĩa địa cho anh em trong sở cư ngụ ở Saigon phải khỏi cái khổ « sống không có nhà thác không có mồ »

Lại mấy lâu ông lại yêu cầu với quan trên với Chánh-phủ phải tăng lương bổng, tiền phụ-cấp, cùng sửa đổi các ngạch và bớt ít thì giờ làm việc cho anh em.

Về hội thể thao thì ông đã phải tốn tiền tốn công bao nhiêu rồi, nên hôi tuy là mới lập đây mà được mạnh mẽ vững vàng không thua mấy chân vai vào hàng các hội khác tập luyện đã lâu. Ngoài các việc hội ấy, thì cách cư xử giao tế của ông đối với anh em lớn nhỏ, vẫn ôn hoà nhã nhặn hay thương xót hay khoan dung. Nay đã rồi ông « Nguyễn-cư-Hiến » là người yêu quí của cả anh em trong sở phải cái bịnh nặng trót hai năm trời khổ bách. Ông nhỏ lòng thương xót kêu gọi anh em bảo trợ cho đã sức mà chống chỏi với bịnh. Chỉ lấy một ít việc đồ mà phô bày ra thì cũng đủ thấy nhơn phẩm đáng kính yêu của ông. Mà vì kính yêu như thế nên phải âu sầu vì rồi chia rẽ nhau Quí ông quí thầy trong sở đã có thiết tiệc tại nhà hàng Mêkong hôm 30 Avril dặng dưng chén tạ tình. Bữa ấy người dự tiệc quả năm mươi (nếu nhà hàng còn chỗ thì người đến càng đông nữa) Cái quang cảnh bữa tiệc đó rất là vui vẻ mặn mà, nào là người đứng ra cầm tuyên công ông kể thì tỏ lòng thương tiếc ông. Ông dùng nhiều lời khôn khéo mà đáp tạ tô tình bịnh-rịnh đậm đà, rồi lại ông khuyên cả anh em rằng giữ bổn phận làm việc đối với quan trên cho cố trật-tự, đối với đồng nghiệp thì một lòng hữu ái. Ai ai cũng để dạ những lời vàng ngọc của ông tặng cho. Chúng tôi phần nhiều vì phận sự buộc ràng, không được đến dự bữa đó mà tỏ tình với ông, nên xin nhờ quí báo đăng phô bày lòng kính cảm yêu đang đối với ông và đồng thinh chúc cho ông mau mau phục sức mà an hưởng thú thanh nhàn ngoài vòng cương toả.

Phan-văn-Trực
Facteur lettrés principal
Thay mặt cho anh em đồng nghiệp

Tái xuất thế

Thử đĩa hát như Bản-quí-Phi thứ nhứt, Mạnh-lệ Quân, Ngũ-Hổ Bình-Nam nội lục tỉnh ai cũng bán hết đã lâu rồi Nay chỉ có một mình hãng Đồ-như-Liêm mới lợi rất nhiều vì có đặt làm riêng. Còn các thứ tuồng hát bội Quảng-Lạc Hanoi và cải-lương Vào-Hí-Bang cũng các bạn khác mới lại 10.000 đĩa hiệu Victor và Pathé. Xin lưu ý, lại mua mau kẻo hết.

Đồ-như-Liên

Gravure sur métaux et marbre
Réparation de machines à écrire
Vente de Cycles, amplifications électriques
N° 91 93 rue d'Espagne
Téléphone : 690 — Saigon

Muốn bán

Một cái torpédo « Zèbre » 7 chỗ ngồi, còn mới, máy tốt đồ phụ tùng đủ. Xin do nhà số 31 đường Lagrandière

---

Mô-tơ
BALLOT

Máy-cày
AUSTIN

Máy xô chạy
ARCHIMEDES

Máy bôm
LEFI

COMPTOIRS INDOCHINOIS

7 rue Georges Guynemer Saigon
làm *Đại-lý*

A. DENHOLM
N° 41 rue Chaigneau - SAIGON

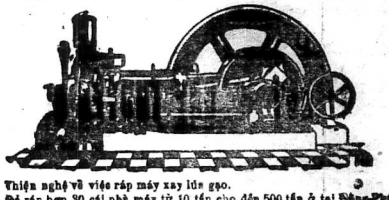

Thiện nghệ về việc rắp máy xay lúa gạo.

Đã rắp hơn 30 cái máy từ 10 tấn cho đến 500 tấn ở tại Đông-Pháp.

Cam kiết chào chắn về sự lúa gạo xay ra dặng bao nhiêu và sự bền bỉ chạy tốt của máy móc. — Nguyên giàn máy. — Đồ phụ tùng. — Đồ thay thế — Dây trên Kmerie văn văn... Máy làm cần, làm đường, [illegible] máy vòng, đá phải chắc.

Máy chạy dưới nước dùng cho ghe chài và sam-bản

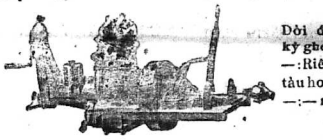

Đời đãi dặng bất kỳ ghe thuyền nào,
—:Riêng cho :—
tàu hơi nhỏ(canots)
—:— rất mau —:—

Hãy viết thơ hỏi : SALON NAUTIQUE
460, rue Paul Blanchy -:o:- Saigon

Bánh kiểu thời — Hàng Tàu, hàng Thượng-hải

Hiệu TÂN LỢI

số 138; đường Tổng-đốc-Phương, CHOLON

Bổn hiệu bán sỉ, bán lẻ hàng Tàu, hàng Thượng-Hải, nhung tơ, nỉ đủ màu, khăn đội đầu rút và thêu nhiều kiểu khác mâu, giấy tín chỉ, con niêm, cò gởi thơ, ba môn sau bán sỉ theo giá nhà nước định.

Bánh kiem-thời bán lẻ tại bổn hiệu 0$75 một hộp. Giép đựa của bổn hiệu chuyên mãi tại Cholon có nhiều kiểu đẹp và chắt chắn (quai đựa viền, quai nhung trơn hay là viền, thêu cườm, bán lẻ từ 0$50 tới 0$70 một đôi tùy theo kiểu. Bán sỉ có giảm giá.

Các nhà trả Bánh-kiêm thời

MM. Nguyễn-văn-Bâu số 129 đường d'Espagne Saigon.
Phạm-văn Thiệu commerçant à Rạchkiến (Cholon).
Lê-văn-Tám commerçant à Bảcliêu.
Phạm-công-Tính số 145, đường Albert 1er Saigon.
— Tân-Thành gần chợ Bà-chiểu (Giadịnh).
— Trường xuân Phnom-Penh.
— Quảng-vạng-Thành, số 120, đường Bonnal Haiphong (Bắckỳ).
Khánh-Ký, Cầnthơ.

Mme Nguyễn-thị-Kinh mặt chợ Saigon số 30

Mình muốn cho mình khỏe lắm
Xin xem cách chỉ dưới đây
Hãy dùng Thuốc nầy mới hay
Linh gọi là Huyền đường Đại tiên

Có bán tại : Pháp-quốc đại dược phòng

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

Hội Tương-tế Soctrang

Theo lời bố cáo của tôi trong các báo tây nam, trong tuần tháng Avril rồi đây, tôi có cho anh em trong hội đặng hay rằng điều lệ hội của chúng ta quan Phó-Soái đã chuẩn phê rồi.

Vậy tôi xin mời hết thảy anh em đến ngày 17 Mai 1927, lối 6 giờ chiều, đến tại nhà hội quán Nam-Kỳ Khuyến-học-hội, 80 Rue Lagrandière Saigon dựng đại hội. Bữa ấy cô quan trạng-sư Loye và tôi về Saigon hội nữa.

Xin anh em đồng hương lưu ý, nhớ đến hội cho đông đảo theo ngày giờ đã nhứt định trên đây.

NGUYỄN-THIỆN-KIM
Sáng-tạo hội
Kính-mời

Văn-Uyển

THÂM GIẠ CẢM HOÀI

Đàn thanh âm ý tiếng chuông hồi,
Đoái cảnh trời Nam lưỡng ngậu ngùi!
Trăng nọ khó khuây, cành liễu rũ,
Gió kia thêm tạt, cái bèo trôi,
Mỏ khua chùa pháp ai hay cửa?
Trống đ ểm làng Hoa tớ tỉnh rồi.
E nỗi xóm riêng cô thân giấc,
Tri âm ai thức nhân đôi lời...

(điệu tự nhất chi bát nối bài trên)

Hồi,
Hồi.
Một đích,
Mấy nơi.
Trông lần sóng,
Ngỏ trời chiều.
Lòng đây ngao ngán,
Ruột rối tơi bời.
Mong ai càng ảo não,
Trấy cảnh luống ngậm ngùi!
Tâm-sự nầy non nước ấy,
Cây ai người cách xa khơi.
Cảnh tuyết-nguyệt xin dừng mảng cuộc,
Bước giang-hồ khuyên chớ ham chơi.
Có ra tay luân-truyền với trò đời,
Việc nhà hàn ấu đã người chủ-chương.

PHÙNG-KIM-BẰNG

KHÓC BẠN HUYỀN ÂM

Mới bữa hôm kia chén tiễn hành,
Trò đời mộng huyễn thấy mà kinh!
Trăm năm tâm-sự làng mây trắng,
Hăm tám xuân-thu trạc tuổi xanh,
Đồng-bệnh thương ôi người một bội,
Trùng-phùng chưa đủ kiếp ba-sanh!
Tuốt gươm muốn hỏi ông trời thử,
Hỏi thử nào ai có tội tình?!

TÚ NG LÂM

CÂU ĐỐI KHÓC ÔNG HUYỀN-ÂM

Khách xá cửu qua tùng, tế thử thời, gian,
Đỉnh đạ mỗi đàm thiên hạ sự, (1)
Cố hướng tài quí khứ, hồi văn ngạo lín,
Kim-sanh trường tác mộng trung du (2)

LÊ CƯƠNG-PHỤC và BÙI THẾ-MỸ
Đồng huy-lệ

XUÂN DA CẢM TÁC

Đêm xuân đ ường hoa giạo bước,
Cỗ hoa đều tha trước mừng xuân.
Sao ta lông vẫn bang-hoàng?
Ngày xuân hồ để nghĩa vòng đem mua?
Chuông cảnh-tỉnh vang khua chín cõi,
Trống truy hồn dồng giỗi gọi nhau,
Sao ta lòng vẫn âu sầu?
Thanh xuân sao vội nhuộm mầu trần ai?
Sanh ra kiếp làm trai Nam-việt,
Bởi vì đâu chịu để chịu đuôi?
Dân quyền cất vặp sông vũi,
Vào lồn ra cuối than mũi công khanh,
Kêu mặt tiếng trích xanh cô thấu,
Khóc đem tranh vần cầu cợt đời!
Hy-sinh vì nước mấy người,
Hoài công luyện đá và trời bao phôn.
Tang tham-ô đã ấu đầu ở,
Đàm quan trường lột bộc làm vinh,
Bao tân lầm chuyện tây đình,
Dân kêu mặc kệ miếng mình ấm no.
Toàn một bọn hũ nho rối rối,
Học sai đường đổ lối cho ai?
Ngâm nga những chuyện nước ngoài,
Hỏi qua vận mệnh giống nòi biết chi.
Nước đã chẳng còn ngâm thi phú,
Hỏi chi nghề trích-cổ, tầm chương?
Hỏi qua Âu Mỹ liệt cường,
Nước ta có biết ngoại-dương đâu mà.
Nay xem đây mấy nhà tân-học,
Hỏi tác thầy miệng đọc những chữ?
Hay là đôi chút non oét,
Tuổi thấy miền nặng bảo chi ngoài tai,
Ngô bình vang càng gai con mắt
Tới tương chi lên mặt làm cao!
Hoặc mang lốt hươn vân,
Văn minh ngoài vỏ lớt, nhơ nhân thân
Còn các bác phi-tân phi-sựu,
Ngày lần đ m chén rượu say sưa,
Mặc ai chải gió dầm mưa,

(1) Ở nhà trọ trong chốn đất khách nầy, thường vẫn đi lại với nhau, gặp lúc túng thế khó khăn, tai họa cũng nhau đàm luận việc thiên-hạ trong khi đàm khuyn canh vầng.
(2) Vừa mới về thăm quê độ, bỗng nghe tin chẳng lành, quả thật cái đời ông bảy giờ làm người đạo chơi trong chiêm bao.

Mang bầu ích-kỷ sớm trưa thanh nhàn.
Nốt chi đến các hàng lý mục
Đã đầu đầy lấy nhụ làm vinh,
Sao không biết xét phép mình?
Cường quyền nổ lệ của vinh nối nào?
Thương những kẻ bỏ hồ hải ngoại,
Một lòng vì đồng loại hy sinh,
Hy sinh đến cả gia đình,
Vợ con nhẹ gánh nặng tình non sông.
Biết bao thuở nằm chăng nếm mật,
Tuổi xuân hoa sục sạc cang trăng,
Công lầu mới nhẫn xương tàn.
Mà cho mấy triệu đa vàng sol chung.
Thương những kẻ anh hùng bảo kiệt,
Vì non sông ly biệt xa hương,
Nhắn nhủ mong nói giống phủ cường,
Quốn bao liệu tỏ phong xương quê người.
Tuổi thanh xuân hoa cười trăng tỏ,
Đủ tuổi nầy gỗ mỏ rước chuông
Cầm phường vào cửi ra luồn
Mượn câu hiếu đễ mà chôn giống nòi.
Người tai mắt phải lời cầm-thú,
Mượng tay người giết chủ cốt cha,
Sao không nghĩ đến ông bà?
Ra công gắn đựng sơn hà chơi?
Ngỡ non nước hai vai gánh vát,
Chớ cây rằng cô bác có anh,
Rằng công dạo dưỡi học hình,
Tạo thầy Âu Mỹ tập tành nghề hay.
Nếu đặc lập có ngày xây mộng,
Thiếu niên là hy vọng quốc dân
Chớ xem kẻ Việt người Tần,
Phải nên tương ái lương thần mới là,
Nghĩ vơ vẩn cảnh gà xao xát,
Sương nặng gieo mới bước lên lầu
Nơm na ghi lại mấy câu
khuyên ai nghĩ lại mà lo sửa mình.

Đông-Quảng

PROVINCE DE BENTRE

Avis d'Adjudication

Lieu date et heures de l'adjudication. Bureaux de l'Inspection de Bentre le 7 Juin 1927 à dix heures du matin.

Objet : Construction de quatre classes à l'Ecole de Plein Exercice de Mocay (Province de Bentre).

Importance Approximative. 7.768$09

Cautionnements Provisoire et définitif : 130$00 et 260$00.

Bureaux où le dossier peut être consulté. Inspection de Bentre et de Bureau du Gouvernement de la Cochinchine.

Hỏi đồng-bào

Hãy đọc cuốn *Một bầu tâm-sự* của Nam-Kiều Trần-huy-Liệu mới xuất-bản là một cuốn sách rất có ảnh-hưởng với tình-thế nước nhà ngày nay!

Mỗi Cuốn 0$30

Ai mua xin gởi thơ cho M. Trần-lê-Đức 37 Rue Sabourain Saigon.

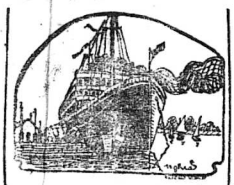

TÀU TỚI

Ở Pháp qua

Chiếc Cap Lay ngày 14 Mai.
Chiếc Angers ngày 17 Mai.
Chiếc Chambord ngày 27 Mai.

Ở Bắc-kỳ và Trung-kỳ vô

Chiếc Claude Chappe ngày 15 Mai.
Chiếc Compiègne ngày 18 Mai.

Ở Nhựt và Tàu qua

Chiếc Chenonceaux ngày 13 Mai.
Chiếc Athos II ngày 27 Mai.

Ở Xiêm qua

Chiếc G. G. Paul Beau ngày 7 Mai

Ở Singapore

Chiếc G. G. B. Roume ngày 18 Mai.

TÀU ĐI

Chạy qua Pháp

Chiếc Chenonceaux ngày 16 Mai.
Chiếc Compiègne ngày 21 mai.

Chạy ra Annam và Tonkin

Chiếc Cap Lay ngày 18 Mai.
Chiếc Chambord 13 mai.

Chạy qua Tàu và Nhựt

Chiếc Angers ngày 21 mai.

Chạy qua Singapore

Chiếc G. G. Roume ngày 9 Mai.

Đả mau mà lại khéo

Kính cùng quí ông quí thầy đặng rõ: tại đường Amiral Courbet, số 43, Saigon, ngang hông Chợ-mới, cận Nam-Châu Khách-Lâu, có tiệm may Đoàn-thành-Tạo, may y-phục Tây Nam đủ kiểu theo kiểm thời.

May đả mau mà lại khéo, chẳng dám sai lời, xin mời quí ông quí thầy đến gót tới tiệm tôi may thử một lần, rất cảm ơn. Tiệm tôi có nhiều thứ hàng mới lạ.

Chủ-nhơn ĐOÀN-THÀNH-TẠO

THE CRYSTAL

水樂安貢西

Tây cống an lạc thủy

Ông! Ông! Ông! rượu gì ông mua nhiều vậy. Ôm xách kẻ kề.

Rượu Lemonade và Soda chớ rượu gì?

Hiệu nầy thì ngon mà có danh tiếng mấy chục năm nay, uống đã khoái mà hợp vệ sanh lại thêm mát mẻ. Khi mua phải nhìn cái hiệu nầy cho kỹ sẽ mua mà uống bằng hiệu khác uống sanh bịnh mà không hợp vệ sanh.

Vậy xin chư tôn nhìn cho kỹ cái mua hiệu khác mà lầm, uống lắm không khá. Dầu ve có hiệu Crystal Saigon, 81 Bd Bonnard và ngói sạch đỏ, **mới thiệt của bổn-hiệu. Xin đồng bào lưu ý kẻo lầm đó giả**

The Crystal Aerated Water Factory
Bd. Bonnard N. 81 — SAIGON

Régulateurs, Westminsters
RÉVEILS ET RÉVEILS A MUSIQUE
Choix de bagues avec brillants aux meilleurs prix
Maison Recommandée

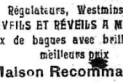

Où fabriqu t-on de bonnes Montre?
C'EST A **BESANÇON!**
ne les faites venir que de là .. et vous serez bien servis

Elle possède un CADEAU LUMINEUX permettant de VOIR L'HEURE LA NUIT ÉLÉGANCE et SOLIDITÉ
En NICKEL sacre garanti 10 ans — N° 1949..... Prix 160 / Qualité supérieure, Prix 190
En ARGENT contrôlé — Qualité supérieure, mouvement soigné Prix 215 / Prix 240
En PLAQUE OR vermeil inaltérable — En plaqué supérieur, mouvement de choix Prix 245 / Prix 280

Montre comptant en passant la commande Le solde payable, 25 par Mois Au comptant 10 % d'escompte

ATTENTION!!!
Passez vos commandes
à ALFRED MAGNIN
Fournisseur de S. A. le Bey de Tunis
Industriel, Vi la Lootteu
Sous-Beauregard, BESANÇON (Doubs)
MONTRE *metal doré, inoxydable, 52 f. Part comt. 1 an d'or, depuis*
Demandez le catalogue Franco
Représentants demandés.

J. R. Nguyễn-việc-Viết
Thủ-thửa
(Tânan — Cochinchine)

Có trữ cần thứ phân tây (Tro đá rải ruộng rất tốt) lại bán giá rẻ như giá Saigon.

Kho trữ ngan dinh quận (Thủ-thửa) lạ đường nhằm đường lục tỉnh lên xuống Saigon, rất tiện bề chở chuyên.

Xin đồng bang chiếu cố tôi rất cảm ơn.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38. — CHOLON

Dây thép nói số 658 — Đánh dây thép chữ đề: Nhị-Thiên-Đường, CHOLON

CÓ BÁN CÁC THỨ THUỐC CAO, ĐƠN, HOÀN, TÁN, RƯỢU THAN HIỆU KHÁC NAY

BẠT ĐỘC DƯỢC CAO

Thuốc dán nầy dùng để mà trị các chứng bịnh như là: Ung-thư, u-nhọt, ghẻ chốc vì đâm-bầm mà sanh ra sải-ghẻ, hoặc bị phong đâm mà sanh các thứ thũng độc, hoặc sưng vú, lở vú, hoặc bị hột-xoài hay là nổi hạch, liên độc ác độc, hoặc bị dương-mai thành độc mà lở lói ra, hoặc bị phỏng lửa cùng nước sôi, con nít bị thai độc, sải ăn lở dầu, cùng các chứng ngoại khoa lở lói sưng thũng.

Nếu dùng thuốc dán nầy mà dán nơi mấy chỗ đau ấy thì nó rút cái độc ra, đã hết nhức nhối, đau đớn, mà lại mau kéo da non, nhiếp miệng.

Thuốc dán nầy dùng nó bất kỳ là ghẻ gì thiệt là bá phát bá trúng công hiệu như thần.

CÁCH DÙNG: Dùng giấy dầu mà quẹt thuốc dán nầy rồi dán lên mấy chỗ u ghẻ, mỗi ngày phải thay 2 lần.

Giá mỗi thứ là..... 0$30

VẠN ỨNG PHẬT ĐƠN

Ông Lương-Y Vi-Sanh bào chế

Thuốc nầy trị các chứng hà rẻ sau nầy:

Trị bịnh ta mửa, bịnh kiết, nhức đầu đau bụng, bịnh tiêu ra đàm đỏ và đàm trắng, tay chơn mỏi mệt, ăn uống không tiêu, bang gió, và đi tàu đi xe, hoặc cảm mạo thương hàng, phát nóng phát lạnh, chóng mày chóng mặt hoặc bất tỉnh nhơn sự, hễ uống thuốc nầy thì mạnh liền.

CÁCH DÙNG:

Người lớn mỗi ngày uống 2 lần, mỗi lần uống 30 hoàn, uống với nước trà.

Con con nít 12 tuổi mỗi lần uống 15 hoàn, 7 tuổi sắp lên mỗi lần uống 10 hoàn, 3 tuổi uống 5 hoàn, 1, 2, tuổi uống 3 hoàn.

Còn cách dùng nữa có ích lắm:

Như người đi đàng xa xuôi, hễ đi ghe, đi thăm bịnh, thì hãy ngậm vài hoàn trong miệng, trừ đặng các bịnh, thêm sức mạnh, khỏe trong mình. Còn người thường cũng nên dùng thuốc nầy thì ăn uống dễ tiêu, bổ khỏe.

GIÁ BÁN { Mỗi ve lớn..... 0$40 / Mỗi ve trung..... 0.20 / Mỗi ve nhỏ..... 0.10 }

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
NHI-KHOA
VẠN BỊNH HỒI-XUÂN-ĐƠN

Thuốc nầy rất có tài lạ, chủ trị các chứng bịnh con nít, bắt cứ là bịnh chi, hễu ông thuốc nầy thì an nhiên vô sự; hễ bịnh nặng thì uống nhiều, ắt thấy hiệu nghiệm.

Phàm những bịnh cấp mạng kinh-phong, nội thương ngoại cảm, thương hàng tả nhiệt, ban chẩn nóng vũi, ho hen thở dốc, đàm ngăn số mũi, đại tiện chẳng thông, tiểu tiện có huyết v. v.. Phải dùng thang cầu đăng bạc hà mà cho uống với thuốc; hoặc nhơm nửa đàm, hoặc chỗ không có tiện thuốc, thì hòa với sữa mẹ cho uống cũng được, thoản như con nít còn bú, thì hòa với sữa mẹ cho uống; hoặc theo năm vị mà cho nó bú đặng tốt.

Hoặc đau thái ruột, thương phong sanh ho, ọc sữa, khóc đêm, hoặc sanh nóng lạnh, hoặc kiết mũi, thầy đều trị được.

Phàm những con nít tạng phủ còn non, thần khí chưa đủ, nếu khiến điều hòa, thường sanh nhiều chứng. Nên hễ thấy con nít [illegible] thì phải lấy một hườn thuốc nầy đem nhả bỏ ngay vào rún, rồi lấy một miếng thuốc dán Phong-thấp-cao của Bổn-đường mà dán trùm lên trên; hoặc phải cho uống thêm, thì hết bịnh liền.

Thuốc NHỊ THIÊN ĐƯỜNG VẠN-BỊNH HỒI XUÂN-ĐƠN nầy là thuốc bao sáp, trong mỗi hườn bao sáp đựng được 5 hột; con nít mới vài ba tháng cho uống chừng 1 hột; một hai tuổi cho uống 2 hột; ba bốn tuổi cho uống 3 hột; từ 5 tuổi cho đến 10 tuổi phải cho uống trọn hườn là năm hột.

Chư tôn có mua, xin hãy nhìn cho kỹ cái nhãn hiện «ông phật», kẻo lầm đó giả.

GIÁ { Mỗi hườn là..... 0$10 / Mỗi hộp 10 hườn... 0.90 }

NHI-KHOA CẢNG-CỐ-TÁN

Chủ trị con nít cấp mạng kinh phong, các chứng bịnh của con nít kể sau nầy: Cảm mạo thương hàng, mình nóng, mặt đỏ, bị đàm ngăn thở, con mắt lác liếc, hoặc trợn trắng, răng cứng hàm, bất tỉnh nhơn sự, miệng, mắt trắng khí, trong ngực đau thấu [illegible] đầu và giựt tay giựt chơn, đường đại tiểu bón, hoặc miệng môm khô khan tai hay khát nước, ấy là chứng CẤP-KINH-PHONG phải dùng nước trà mà nóng với thuốc tán nầy.

Còn thoạt nóng, thoạt lạnh, khi ửa khi tỉ, rút tay rút chơn, da mặt xanh, vàng mét, ốm gầy, khó thở, ọc sữa, ăn uống chẳng đặng, khóc khan không có nước mắt, đêm ngủ con mắt không nhắm, đường đại tiểu tiện không tốt, tay chơn lạnh ngắt, rút lâu chẳng bớt, ấy là chứng «cấp kinh phong», phải dùng nước trà mà nóng với thuốc tán nầy lập tức thấy hiệu nghiệm.

CÁCH DÙNG: Con nít trong tháng tới 3 tháng uống mỗi ngày một gói phân làm 2 lần. Từ 4 tháng tới 12 tháng mỗi ngày một gói. Từ 6 tuổi sắp lên, mỗi ngày uống 2 lần mỗi lần 1 gói. Còn con nít ngày thường muốn nó ăn chơi thì mỗi ngày cho nó uống nửa gói, pha với nước trà thì tốt đặng [illegible] chứng bịnh và mạnh mẽ [illegible] bình.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG TÂY-THI-LỘ

Thứ nước nầy hễ nhỏ vào trong nước lạnh chừng 15 giọt, thì nước ấy hóa ra một thứ nước trong ngần như sữa, thơm tho dễ thương.

Để dùng mà trị các chứng bịnh mới đa mệt, như tăng nhan, hoặc da mặt tham kim, có đầu đau lan nhàm; cứ dùng thuốc nước nầy mà thoa cho thường thì hết.

Phụ-nữ mà muốn cho da mặt mịn mản thì phải dùng thứ thuốc nước nầy gọi là TRÂN-CHÂU-PHẤN của bổn-đường mà đổi mặt thì ắt trở nên xinh đẹp vô cùng.

Liệt-vị có mua thì phải nhìn cho kỹ cái nhãn hiệu ÔNG PHẬT MẬP thì mới khỏi lầm đó giả.

Mỗi ve giá là..... 0$50

PHONG-THẤP CAO-DƯỢC

Thuốc dán nầy hay lắm, để trị các chứng: phong thấp, đau xương, tức ngực, đau bụng, đau lưng, hoặc ai chơn nhức mỏi, v. v.

Bất kỳ là đau chỗ nào, hễ dán đến chỗ đau đó, công hiệu như thần.

[illegible]

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

Trần-Kiêm-Tiến

à đường Jaccaréo số 68 Cholon

Trần-kiêm-Tiến tiên sanh người tỉnh Quảng-Đông kính cho quí ông quí bà đặng rõ: tôi có coi bói cũng coi tướng, đoán biết việc giàu nghèo, số mạng, danh phận chẳng có lời đưa nịnh.

Nếu quí ông, quí bà muốn biết các việc hậu lai thì xin tạm bước ghé vào thì hiểu rõ.

Hãy nhìn cho kỹ cái đầu hình trăm tuổi và cái nắn tay treo ở trước cửa thì mới phải là Trần-kiêm-Tiến.

TRAN-KIEM-TIEN
Kinh mời

NHÀ NGỦ MỚI

Nam-Châu Khách-Lầu

Số 35 tới 41, đường Amiral Courbet
— SAIGON —

Là nơi rất xứng đáng cho quí khách ở Saigon, Cholon, Gialinh và trong Lục-tỉnh đến nghỉ ngơi. Phòng thật rộng rãi, mát mẻ và sạch sẽ lắm.

Nước dư xài, tắm và giặt không khi nào thiếu.

Bồi sốt sắn, để sai khiến lại không gian tham.

Chủ và người quản-lý sẵn lòng giúp những việc mà quí khách cậy đến.

Có sẵn garage cho quí khách để xe khỏi phòng khi mưa, nắng.

Giá cả tính rẻ hơn các nơi.

Chẳng nhân vai!

Không hếch cổ!

Qui vị muốn mặc quần áo Tây và đóng giày cho tề chỉnh thì đến tiệm:

Phuc-Duyên

TAILLEUR - TONKINOIS
163, rue Catinat, 163

Là một tiệm may rất khéo ở đường kim, mối chỉ, đàng đến cũ cũng như khi mới may; chẳng hề nhân vai, hếch cổ. Lại có đóng giày và sửa giày, làm nón và sửa nón.

Trung-Nam-Bắc tự một nhà! Xin quí vị giúp chúng tôi được thành đạt, để đưa chen cùng khách ngoại-bang trong cuộc thương-trường, giữ vững quyền lợi cho xứ mình. Chúng tôi rất thân tạ.

Nhà chụp hình

NADAL 128-120 rue Catinat
SAIGON

Bán sụt giá

Trước khi tổng cộng các món đồ máy chụp hình đủ hiệu Gaumont Richard, J. Demaria Caleb-Films, Lemaire, Monobloc, Fcq, Contessa Nettel Heidoscopes vân vân.

Đồ còn mới.

Có một khi nửa mà thôi, tú kiến có để chưng bày nhà chụp hình Nadal 118-120 đường Catinat Saigon.

Máy xay lúa

Máy xay lúa ra gạo trắng chạy bằng máy lửa chụm trấu, máy chạy Mazout và máy chạy điện khí, xay được từ 50 giạ lúa tới 3000 giạ lúa mỗi ngày 24 giờ.

Máy riêng: Xa-giô, quạt hút gạo, bàn sàng vân vân đều có tại hãng.

Máy chạy canot và đèn khí chạy bằng dầu Mazout, dầu hôi, dầu Essence xin do nơi

M. Nguyễn-văn-Chứa
38 rue Amiral-Courbet, 38 — Saigon

Kiến xe hơi và kiến mát

Biệt Nguyễn văn Bâu, 129 đường d'Espagne, đại lý cho hiệu Kiến C. V. vừa gọi là kiến nhà Đức chạy, có tới nhiều trăm lố kiến xe hơi và kiến mát, để quí ông tiện dùng mùa nắng, lại có kiến coi xa coi gần nhiều kiểu đẹp và giá rẻ.

Quí ông ở xa hãy viết thơ thương nghị, gởi contre-remboursement, ít hơn hết là một lố. Khi hồi contre-remboursement, xin gởi phần nửa phần tiền; người mua bán sẽ có giá riêng.

A. BÂU.

Quang-An

Chắc quí ông quí bà đều biết tiệm mán đèn khí hiệu Quang-An có lãnh làm và sửa đèn khí, bán sỉ và bán lẻ hàng đã tốt mà giá rẻ, công việc làm rất kỹ càng.

Xin quí ông quí bà chiếu cố rất cám ơn.

Nay kính
TRAN-VAN-NGO
số 127 đường Georges Guynemer
phía sau Tòa tập tụng

Muốn bán

Một số ruộng lặng nhứt 6 mẫu 37 sào 50 thước tại làng Kiến-phước Cocông. Lúa ruộng mỗi năm thâu được trên hai thiên ruổi.

Ai muốn mua do nơi số nhà 124 đường Hamelin Saigon. — Lại giá nào cũng được.

Rẻ lắm!! Rẻ lắm!!

Nhơn điệp tôi tính thôi bán đồ tập hóa, vậy kể từ ngày nay những món còn lại bán rất rẻ anh em ai muốn mua món nào xin ghé lựa mau mau kẻo hết!! Nón nỉ nón casque nỉ mền để may áo quần Tây và đồ chưng trong nhà đủ thứ.

Huỳnh-văn-Nhung

Boulevard Bonnard, nhà lầu ba tầng mới cất phía đường Filippini đi lại cũng thử hoi.

Thay cũ đổi mới

Kính cùng lục châu quân-tử cho với đồng bào đặng rõ: Mấy lâu nay [illegible] phát báo ra cho chiếu cố, tưởng người [illegible] nhà máy nhà khách sạn của [illegible] đến ngày nay đặng bền vững, còn [illegible] thương trường, thiệt chúng tôi lấy làm hậu cảm quí khách.

Vì tình huyền thức cùng lâu càng nặng nên chi phần đông trong quí khách đều muốn đến khách sạng của chúng tôi. Bởi cớ ấy cho nên số phòng càng ngày xem thành ra ít, khó nói hồi đáp qui khách cho vừa lòng.

Vậy, mấy khách sạng của chúng tôi là:

1° Nam-thành khách-sạng, ở đường Colonel Grimaud, số 21 và 23.

2° Nam-Trung khách sạng, ở đường Alsaces Lorraine số 103 và 105.

3° Nam hưng Thành khách lầu ở đường Amiral Rose số 18, 20 đều mở thêm rộng rãi sạch sẽ, ngõ hầu khỏi phụ tấm lòng hậu số của quí khách trong lục châu.

Mấy tiệm đều ở gần ga xe lửa Saigon My tho Khánh Hòa, chúng tôi sẽ hết lòng huệ nước cho vừa ý đẳng bào.

Nay kính
Quản lý M. Hiệp

SAIGON-AUTO

TANG-QUANG-DI
Propriétaire-Gérant
19-21 Rue Amiral Rose 19-21

Tiệm bán đồ đồ phụ tùng cho cả hiệu xe hơi, essence, dầu nhớt, ruột Michelin và Dunlop, dầu đá bông xe hiệu (Eau baker) đồ để ruột xe hiệu Mephistho rất mau lẹ tiện cho mấy ông chủ xe hơi lắm. Có trữ bán mâm 765X105 và 820X120. Mới lại đèn phare hiệu (Grebo) cho xe (Delage và Renault) chói sáng được bốn 4 cây số (4 km).

Quí khách ở xa, muốn cần dùng món chi xin viết thơ, hoặc kêu giây thép nói hay là đánh dây thép thì tôi sẽ lập tức gởi đồ liền cho quí khách, khỏi mất ngày giờ trông đợi.

Téléphone 442. Adr. Télégr: TANDI Saigon

77, Lagran

SAIGON

Quí ông còn nhớ chỗ nấu cơm tháng gần các công-sở hơn hết, nay nhơn vì cần chỗ trống nên có mấy lời thỉnh qui-ông qui-thầy ngày nào muốn ở ăn pension xin dời gót đến xem. Có hoy giặt-ủi đồ mát tử-tế.

Cáo-Bạch

Qui vị ai có cần dùng trồng Răng xin đến phòng trồng Răng hiệu LÂM-QUANG-SĨ 104 rue G Guynemer mà trồng thì sẽ đặng vừa lòng vì người rất thiện nghệ trồng Răng.

KHÔNG CÓ THỨ' THUỐC NÀO

CHẾ TẠO CHO BẰNG

THỨ' THUỐC

SIROP FAMEL

BỊNH DAU PHỔI

HO LAO

SIỂNG

KHÒ KHÈ

DÙNG TRỊ BỊNH

NHƯ'

GIA MỖI VE: 1$10

TRỨ' TẠI HÀNG LỚ'N

ĐẠI DƯỢC PHÒNG PHÁP QUỐC

MÔN BÀI SỐ 84-90, DƯ'Ờng D'ORMAY, SAIGON

Chủ nhơ'n: MAURICE BARBEROUSSE

ẠN-HÒA

55, Rue de Gécông -:- CHOLON

(Đối nhà máy xay [illegible] biệm Thành-Sanh ở chữ Ba Miệng Chợ lớn, đi lên phía tay mặt)
Dây thép nói số 162

Tiệm VẠN-HÒA lập ra có 35 năm nay. Trong Lục-tỉnh ai cũng đều nghe danh về đồ nhuộm vải của Bổn-hiệu nhuộm cách khéo léo, tốt và chắc vững.

Nguyên vì năm 1912 bổn chủ rõ cách nhuộm phải kỹ công làm mới đặng vải của chốt thường, Bổn hiệu có nước đặng mới người thợ nhuộm nghề bên Tây vải của Bổn-hiệu biết. Phàm trong nghề nhuộm vải thì cũng thường trong việc nhuộm thì ai cũng đều có đúng chăm, nhưng hiệu VẠN-HÒA lại dùng một thứ nước thuốc riêng mà nhuộm vải đen, dùng có vải tam-công thì mới có đúng chắt định chăm mà thôi. Việc chế nước thuốc không phải là dễ, mà lại còn phải giá công làm mới đặng. Thuốc chế nước cùng sức thì vải nhuộm đặng tốt, ít nước thuốc thì vải ấu không đặng đen mà nhiều nước thuốc thì vải phải hỏ. Bởi thế cho nên vải của hiệu VẠN-HÒA dùng tới rách chớ vẫn còn tốt như thường, không hề trễ, phai màu hay là mục. Mấy năm nay vì ta gần ai cũng ưa dùng vải của Bổn-hiệu nên có kẻ gian nhơn đục lợi đề mua bắt chước Bổn-hiệu làm ra nhiều thứ vải khác bán mà thối lợi.

Vải của hiệu VẠN-HÒA có cả thảy là 8 hiệu khác nhau thứ 3 con cá 3 màu, thứ 2 con cá 2 màu, thứ một con cá xanh và thứ VẠN XUÂN-LONG xe lửa, 4 thứ nầy thì ai ai cũng đều biết vì có đã hơn 30 năm nay. Mấy hiệu kia tuy mới có sau đây chớ sự tốt thì cũng bằng mấy hiệu kia vì cách nhuộm cũng giống nhau một thứ. Vì vậy chư quí khách khi có mua vải xin cũng nghĩ lại sự nầy. Phàm như món hàng hóa một thứ mà có mắc rẻ hơn một chút thì cũng có thể tốt thế nào, cũng chẳng đâu vải của Bổn-hiệu bán mà có mắc hơn năm, ba xu trở qui khách cũng không nên cho là mắc. Thiết thì có mắc hơn một chút chưng xét kỹ thì rẻ hơn nhiều vì vải của hiệu VẠN-HÒA xài đã bền, lâu rách mà lại không phai màu là khác.

Qui khách có mua vải của Bổn-hiệu xin coi cho kỹ trong ấy đều có chữ hiệu và cái kính [illegible] thì mới khỏi lầm đồ giả mạo.

Qui khách có dịp đi Chợlớn xin mời đến viếng tiệm mà mua thì chắc hẳn, Bổn-hiệu rất vui lòng tiếp rước qui khách. Nghĩ cho ở mua mua vải của Bổn-hiệu xin [illegible] cho Bổn-hiệu thì Bổn-hiệu cũng sẵng lòng giảm đi tốt nhà thêm ít [illegible]

VẠN-HÒA
Chủ nhơn kính cẩn

TIEU-THUYET 30

NAM CỰ'C TINH HUY

(Tiếp theo)

HỒI THỨ 23

Cửu người ngay đồng sĩ phải trừ gian,
Giáp đại nghĩa gái hiền lo an bội ước

Hồng-Phi lặn thinh một lối rồi nói rằng: « Ánh em ta công cứu tôi, ơn ấy rất nặng nề, biết ngày nào tôi mới đền đáp được. »

Lý-hữu-Dư cười mà nói rằng: vậy chớ lịnh tôn huynh bảo hộ làng chúng tôi mấy tháng nay, rồi lại ra công dạy dân trong làng luyện tập võ nghệ nữa, công ơn ấy anh em chúng tôi lại mang không nặng nề hay sao? Thiệt sở tâm của chúng tôi không tính đánh quân lính mà đoạt tù nhơn bởi vì chúng tôi biết quí quan là người ngay hề giải về kinh triều định nhìn không phải Thái-tử thì thã chớ không tội gì. Ngặt có thằng khốn kiếp Cao-Pai nói âm mưu muốn bắt Lữ tiểu thơ, nếu giết nó thì anh em tôi cũng đủ có tội rồi, nên bất đắc dĩ anh em tôi mới đánh quân lính mà đoạt luôn hết ba người, đặng mang tội cho đáng ».

Hà-Mai nghe nói Cao-Pai âm mưu muốn đoạt con mình, không hiểu duyên cớ thế nào, nên mới hỏi lại cho rõ. Lý-hữu-Dư bèn đem hết đầu đuôi mọi việc mà thuật lại cho Hà-Mai nghe, sau rốt lại nói rằng: « Bởi Cao-Pai hay tính mưu kia kế nọ mà giựt gái tốt và hại người ngay, nên trời mới khiến nó bị lưỡi dao của anh Sái-Tấn hôi nãy. Thôi tử rày về sau nó hết hại ai nữa rồi! »

Hà-Mai với Kiên-Trinh nghe nói tại Cao-Pai dùng mưu cáo gian nên cha con mới bị lụy như vậy thì giận tốt sức. Hà-Mai nói rằng: « Trời có con mắt, ai làm đủ thì nấy mang. Hiền tế là người vô tội, ai mà hại được còn Cao-Pai nó chết cũng đáng đời nó, ngặt có một điều nầy là mấy em đánh quân lính mà đoạt tù nhơn, việc ấy khó lắm, bây giờ làm sao mà trở về nhà cho được. »

Hồng-Phi thở ra rồi nói rằng: « Cha chả! Nên chúng ta không trở về Tường-Phủ được, chớ gì anh tôi về đó thì biết chúng ta đâu mà tìm. »

Đào-Quan đáp rằng: « Xin quí quan đừng lo; Lã-Khương với Hồ Lẫy đã đi qua Đăng-châu tìm Hồng ân-sư mà báo tin rồi. Vả đường đi qua Đăng-châu xa xuôi lắm, hòa nay chưa về kịp đâu. Vậy chúng ta đi hết qua đó, đón Hồng ân-sư rồi đắc nhơn tìm nơi trú ngụ luôn tiện. »

Trời vừa rạng sáng mấy người mới qua khỏi truôn. Hồng-Phi mặt mỏi hết sức nên khuyên ngừng lại giữa đường mà nghỉ. Hồng-Phi dòm thấy Kiên-Trinh mắt tóc xụ xuống bết hai lỗ tai bèn nói rằng: « Vì tôi mà Lữ tiểu-thơ phải gian truân như vầy, thiệt tôi nghĩ lại thì tôi buồn quá. »

Kiên-Trinh cười mà đáp rằng: « Chàng nói sao vậy, tại tôi nên Cao-Pai nó cáo gian cho chàng, làm cho chàng cực khổ như vầy, chớ có phải là tại chàng đâu. »

Hồng-Phi vừa muốn trả lời, bỗng thấy xa xa có một người cỡi ngựa chạy lại, không biết là ai, nên ai nấy đều đứng giáp mặt ngó. Sái-Tấn, Đào-Quan đứng trước, với mấy tráng-sĩ, còn Hồng-Phi, Kiên-Trinh và Hà-Mai thì đứng núp sau lưng. Chừng ngựa chạy gần tới nhình lại té ra Lữ hà Liễu, thì ai nấy đều vui mừng, hết lo sợ nữa.

Hà Liễu thấy anh, thấy chồng, thấy Hồng-Phi, lại thấy 5 người quen ở trong làng thì chưng hửng, lật đật nhảy xuống ngựa mà hỏi rằng: « Dào nhau đi đâu đây? » Hà-Mai liền bước ra thuật việc tai biến lại cho em nghe, rồi khuyên em đi luôn về Thường-Phủ thăm do tin tức coi hiền đủ thế nào, nhưt là dọ coi quan Tri-châu định đặt làm sao, đặng qua Đăng-châu báo tin cho mình hay. »

Hồng-Pai nông nãy muốn biết việc triều đình cho mau, ngặt vì Hà-mai nói hoài nên không chen lời mà hỏi được. Chừng Hà-mai mới dứt lời Hồng Phi liền hỏi rằng: « Vậy chớ thầy phụ vào kinh mà có nghe người bà con của tôi là Giang-hoài-Nhơn còn mạt; lẽ nào hay không? »

Hà Liễu đáp rằng: « Tôi nghe rõ ràng lắm. Giang-hoài-Nhơn còn làm quan tại triều, chớ không lại chi hết ». Hồng Pai chưng hửng và nói rằng: « Uá! ta hay không nãy! nếu ông ấy còn làm quan, thì chắc là Hoàng-tử Xương văn cũng còn chớ! »

Hà-Liễu gật đầu nói tiếp rằng: Cách năm sáu tháng trước trong triều có đại loạn. Ngô-vương lâm bịnh thăng hà, Dương-tam-Ca đoạt ngôi; các vị trung-thần chống cự tân-vương giết nó thay. Tân-vương lại truyền lịnh bắt hai Hoàng-tử mà hạ ngục. Giang-hoài-Nhơn với Sầm-Bích phò hai hoàng-tử thoát nạn; chạy được một ngày, kế có binh rượt theo kịp, bắt được Giang-hoài-Nhơn với Xương Văn. Còn Xương-Cấp với Sầm-bích chạy khỏi đến ngày nay cũng chưa nghe đặt lạc xứ nào. Quân dẫn Xương Văn với Hoài-nhơn về triều, trưởng tân-vương giết, tế ra ngài quở trách rồi xá tội đào tẩu, lại phong Xương-Văn lên chức Thái-tử và cấp Hoài-Nhơn theo dạy sử kinh. »

Hồng-Pai nghe tới đó thì mừng rỡ hết sức, liền nói lớn lên rằng: « May dữ à! Tế ra Xương-Văn khỏi chết! » Ai nấy nghe Hồng Pai mừng cho Xương-Văn chớ không mừng cho người bà con là Hoài-Nhơn thì cũng ấy lấm kỳ, song không ai nói chi hết. Hồng-Pai suy nghĩ một hồi rồi nói rằng: « Mà thằng Xương-Văn thiệt là tệ lắm! Người ta đoạt cơ nghiệp của mình, mà không biết hổn, lại theo lôn cúi đặng lãnh chức Thái-tử, cái tánh khí ấy không giống tánh khí của phụ vương chút nào hết.

Ai nghe hai tiếng « phụ vương » cũng đều chưng hửng. Hồng Phi nội ý, biết mình đã sơ thất lời nói, nên lật đật trở rằng: « Việc vua chúa mình không cần nghị luận làm gì. Thôi, miễng là Hoài-Nhơn vô hại thì đủ rồi ». Hồng Pai đứng suy nghĩ một hồi nữa, rồi lại bảo Hà-Liễu rằng « Còn thúc phụ có nghe Dương-vương-hậu bây giờ cũng vui lòng để cho em là là Tam-Ca đoạt cơ nghiệp của chồng, soán ngôi của con hay không? »

Hà-Liễu đáp rằng: « Không! lịnh vương-hậu là người chơn chánh lắm, có chịu làm việc bất nghĩa như vậy đâu! Tôi nghe nói lịnh vương-hậu rầy la em không được, giận cạo đầu vào chùa mà tu; lại nhớ chồng, thương con, giận em, than khóc, ngày đêm nên đã mù hai con mắt ».

Xương-Cấp vốn là người chí hiếu, bởi vậy nghe nói mẹ như vậy, thì cảm động đến không được, nên chất lưỡi kêu trời, hai hàng nước mắt chảy nhiều giọt. Mấy người đi theo định chào Hồng-Pai đó là Thái-tử Xương-Cấp, chẳng còn nghi ngại chi nữa, nên qui xuống hết thảy rồi Hà-Mai nói rằng: « Hiền tế ơi, nếu quả hiền tế là Thái-tử Xương-Cấp thì xin hiền tế tô thiệt đi, đặng cho bọn tôi khỏi thất lễ lần nữa ». Xương-Cấp ngồi khóc không nói chi hết.

Đào-Quan thấy vậy mới thưa rằng: « Thưa Điện hạ, anh em chúng tôi

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022